

Tarifa... Ára 5 lej... Vasárnap, május 29. 1938-5698. Ij. 28. XXI. évf., 120. szám.

VI KELET

ZSIDÓ NAPILAP

VILÁG TUKRÁ

Róma, Berlin, Varsó

„Elmenni a végletekig.“ A mai Olaszország vezére adta ki ezt a jelszót mult őszszel berlini beszédében. Hitler nemrégiben elhangzott római köszöntőjében ugyan ezt ismételte meg szószó szerint s a napokban ismét hallottuk Mussolinitől Genuában. Ami a szavak világosságát illeti, nincs különbség a szónokok között. Ha a német kormányfő „a nemzetek életbevágó fontosságú érdekét“ emelte ki, amellyel így, vagy úgy számolni kell, ugy a genuai beszéd révén arról értesült a világ, hogy mindaz, amit Olaszország eddig elért, csak etappe s a népek és kontinensek harcában nem lehet megállni. Annak a bejelentésével, hogy Olaszország és Németország komoly esetben blokkot fognak alkotni — s a blokk mindig szolidabb képződmény, mint az egyszerű szövetség — a Duce ugyancsak Hitler egy kijelentését tette magáévá. Azt tehát, aki még most is kitart amellett a véleményével mellett, hogy a Róma-Berlin tengely csupán diplomáciai kombináció s Mussolini a kiegyenlítés embere s a világot egy 19. századbeli külügyminiszter szemével nézi, ugy a genuai beszéd remélhetőleg más meggyőződésre készíti.

A római utazás mérlege végleges formákat kezd ölteni. Minden jel arra mutat, hogy Hitler vulkánikus tetterejével és látnoki készségével mely benyomást tett Mussolinire s Mussolinit ebben az értesítésben, hogy „világfordulat“ küszöbén állunk, megerősítette. Ebben a vonatkozásban elegendő racionális, vagy éppen sárga machiavellisztikus magyarázatokat keresni arra az irányzatra, amit az olasz politika vett. Olyan döntés ez, amely a lélek és a temperamentum mélységében történt s amit bevarázsol az újonnan keletkezett latinág és germánág közötti feladatelosztás történelmi mítosza. Merészség, katonai dicsőség, a hatalomra való akarat és imperiális nagyság ez elhatározás vezető gondolatai. 1933 előtt és a hatalomra jutás első éveiben a németországi nemzeti szocializmus az olasz fasizmus formáit és szimbólumait, kezdve a római köszöntéstől, oly nagy mértékben vette magáévá, hogy egyenesen másolatává lett. Az idők járása azonban fordult. Németország ma inkább az a rész, amelyik ad s Itáliában egy új ghibellinizmus terjeszkedik. Ha ma Olaszországban az antiszemitizmus jelei jelentkeznek s a Németországhoz való hasznulás, egész a német katonai lépés átvételéig, amely most a passo romano a fasizma miliciában, ugy ezek korántsem csak játszadozások.

Sőt: az a koncepció, amit Mussolini Genuában képviselt, olyan hangokat tartalmaz, amiket a Mein Kampf-ből ismerünk. Mind a kettő Németország és Olaszország szövetségét ajánlja, angol kiegészítéssel a Franciaország elszigetelését és gyöngítését. A Mein Kampf megadja ehhez a magyarázatot: „Népek sorsa csak akkor kovacsolódik szorosra egymás mellé, ha az közös sikere alapján épül.“ És egy másik helyen: „Az olyan szövetség, amely nem tartalmazza a háború szándékát, értelmetlen és értéktelen. Szövetségeket csak harc céljából kötnek. S ha a szövetségkötés pillanatában a viszály még olymessa is, mégis a háborús bonyodalom kilátása a szövetségzés belső indítéka.“ Ami valamely háború kikerülhetetlenségét illeti, ugy a Mein Kampf szerzője, jóllehet változatlanul a negyedik milliós példányszámhoz közeledik, véleményét közben módosította. Az európai térképen a nagy változások korszaka következett be az Ausztriába történt bevonulással, a

Németország végső fokon a szudetanémet területek bekebelezésére készül

Olyan megegyezést akar kötni Németország Csehszlovákiával, mint annak idején Ausztriával. Henlein a jövő héten közli feltételeit a cseh kormánnyal

Olaszország erőiesen Németország mellé áll a cseh kérdésben

Nem történt semmi, de azért a csehszlovák szudeta-német kérdés változatlanul súlyos. Különösen a szudeta-németek mögött álló külső erők gondoskodnak a békétlen és feszült atmoszféra fenntartásáról. Elsősorban a német, azután pedig az olasz sajtó az, amely az utolsó napon különösen erős hangokat üt meg.

A német sajtó egyéb híjján, még mindig a sajnálatos csehi incidens ügyét firtatja. Most, hogy a csehszlovák kormány hivatalos vizsgálata megjelent a két szudeta-német, Bauer és Hoffmann lekövetése körülményeiről a német sajtó hosszabban-szélesebben vitatja a hivatalos jelentés állításait. Ezek a viták természetesen nem vezetnek eredményre. A német sajtó idevonatkozó megjegyzései, a hivatalos jelentés tényleges helyzetfelfogásával szemben, iróasztal-konstrukciók, amelyeknek csak csupán a céljuk világos és határozott. Ez a cél: a sajnálatos eset napirenden tartása.

Olaszország erőiesen kiáll Németország mellett

A német sajtó magatartásán kívül talán még jellemzőbb, hogy

az eddig semleges olasz sajtó most egyszerre igen őszint hangon foglalt állást Németország mellett. Ez az állásfoglalás annál figyelemreméltóbb, mert jelentős angol-elleneséget is tartalmaz.

A megváltozott olasz hangulatot különösen kifejezésre juttatja a Gazeta del Popolo egy cikke. A cikk ilyenmódon mond:

„Az a módszer, amit a csehszlovák kormány nehézségeinek elintézésére használ, valóban figyelemreméltó. A védekező állásból egyszerre támadásba csapott át, mint azt a határsértési viszonytáv emelése is igazolja. Ugyanakkor halogatja a kisebbségi kérdés rendezését és ugyanabba a diplomáciai időhúzási hibába esik, amit eddig folytatott. Ennek bizonyára nyomós okai vannak. Elsősorban Anglia magatartása, másodsorban pedig a demokrata sajtó biztatása.

Míg azonban a demokrata sajtó felelőtlenül biztat, addig

a brit kormány fölös bátorítása rendkívül nagy felelősséget rejt magában amire pedig Chamberlain miniszterelnöknek és Halifax külügyminiszternek gondolnia kellene. Elsősorban is azzal kellene számolniuk, hogy Berlin türelmének is vége szakad és akkor elkéne az intervenciók.

A Messagero még világosabban címezi Angliának mondanivalóját. Valóban ideje volna, — írja a lap, — hogy Anglia meg is győződjék a két fél

sem használhatja anyanyelvét és nem jut állami hivatalhoz.

Ez azonban mind sok számukra. A lengyel parlament sürgős, rendkívüli ülészakon fogja megvizsgálni és megállapítani, hogy a gazdasági és kulturális élet milyen pozícióból lehet még a zsidókat eltávolítani ahhoz, hogy az igazságosságnak, a kisebbségi jogoknak és a méltánosság szellemének elégtétel adassék.

A csehszlovákiai statutum és a lengyelországi zsidótörvény szembeállításából döntőenesen tükröződik vissza az a szellem, amely a huszadik század első felének politikai fejlődésére rányomta bélyegét. Az igaz-

ságosság és a jog helyét Európának ebben a felében brutális határozottsággal foglalta el a hatalom és ennek velejárója: az erőszak.

Három és félmilliónyi szudeta mögött egy 80 millió birodalom ereje emelkedik fenyegetően — három és félmilliónyi lengyel zsidó mögött pedig egy szétszórt, anyagi és lelki erejében megtört maroknyi nép nyomora és tehetetlensége.

Ezért nincs ma már visszhangja nemcsak morális, de esztétikai szempontból sem annak, ha valamely állam egy 80 ezer főnyi kisebbség számára autonómiát követel és ugyanakkor követi a falatot egy három és félmilliónyi kisebbség szájából.

Brodetsky formulája

Brodetsky professzor, a cionista exekutívé londoni politikai osztályának vezetője azt mondotta londoni beszédében, hogy zsidó állam csak olyan állam lehet, amelyben a zsidóké a szuverenitás és amely zsidók millióit tudja befogadni.

Ami azt jelenti, hogy a felosztási tervet csak akkor fogadják el a cionista mozgalmak, ha az nemcsak formai, hanem valóságos állam szuverenitást biztosít a zsidó nép számára Palesztinában és kielégíti a zsidó tömegbevándorlás égető szükségleteit.

Brodetsky beszédének kétségtelenül a felosztási bizottság palesztinai vizsgálómunkájára adott aktualitást, Weizmann kijelentette Rechobothban a romániai cionista delegáció előtt, hogy a Peel-bizottság felosztási terve lényeges módosításokon fog keresztül menni és a zsidó állam rövidesen valóság lesz. Mialatt Brodetsky Londonban kifejtette a zsidó álláspontot, Weizmann megjelent a felosztási bizottság előtt és ezzel megkezdődött a nagy alku a zsidó állam területéről és szuverenitásának kérdéséről. Azok a tárgyalások, amelyek a mostani bizottság előtt folynak, zárt tárgyalások. A Peel-bizottság tárgyalásaival ellentétben, a nyilvánosság teljes közlésével dolgozik a felosztási bizottság. Érthető tehát a feszült izgalom és várakozás, mely Palesztinában és az egész cionista világban kíséri a bizottság és a cionista vezetők tárgyalásait. Vannak, akik meglepetésektől tartanak. Vannak, akik bizonyosra veszik a felosztási terv keresztülvételét a zsidó érdekeknek megfelelő formában.

Ezek a napok tehát döntő jelentőségűek lehetnek Palesztina és az egész cionizmus jövőjére. Brodetsky beszéde az egész zsidó nép akaratát és álláspontját fejezte ki és Weizmann bizalommal kijelentése megerősíti a hitet és a reményt a zsidó népen, hogy ez az esztendő meg fogja hozni az enyhülést jelentő kibontakozást az oországepítés művében és új fellendülés fogja követni a három év óta húzódo válságot.

Zsidótörvény és kisebbségi statutum

Csehszlovákiában és Lengyelországban egyidejűleg gyűrűznek néid a kisebbségi kérdés megoldásának.

Igaz, nem egészen azonos célzattal és nem egészen azonos körülmények között.

Csehszlovákia például törvénybe kívánja lefektetni a jogoknak és polgári szabadságoknak azt a nagylelkű és széles rendszerét, amely nemzeti kisebbségei számára tényleges egyenjogúságot, kulturális és szinte területi autonómiát is biztosít.

Nemcsak a szudetanémeteknek járnak ki e dolgok, de az összes többi nemzetiségűeknek is. A nyolcvan ezer lengyelnek is például, akiket eddig sem gátolt semmilyen törvényes megszorítás, de akikért a lengyel kormány ennek ellenére energikus, diplomáciai demarsozik fajuló aggodalmat és gondoskodást tanúsított.

Tekintet nélkül a csehszlovákiai lengyelek csekély számára és tekintet nélkül arra a szépséghibára, hogy a lengyel kormány három esztendővel ezelőtt egyoldalúan felmondta önmagára nézve a Népszövetségben a békeszerződés kisebbségvédő klauzuláját.

Másrészt Lengyelország is készül a kisebbségi kérdés szabályozására. Legnagyobb nemzeti kisebbsége, a három és félmilliónyi zsidóság életét, tevékenységét és érvényesülését készíti rövidesen törvényes úton szabályozni.

Három és félmillió német él Csehszlovákiában — három és félmillió zsidó lakik Lengyelországban.

A csehszlovákiai németeknek három miniszterük van a cseh kormányban, németnyelvű programot sugároznak számukra a cseh rádióállomások, saját nyelvüket használhatják a közigazgatásban, a bíróságok előtt és tiszteltetnek föltenek be az állami hivatalokban.

Ez azonban mind kevés számukra — és a cseh kormány hajlandó kiszélesíteni jogukat.

A három és félmillió lengyelországi zsidóknak nincs minisztere nincs rádióprogramja,

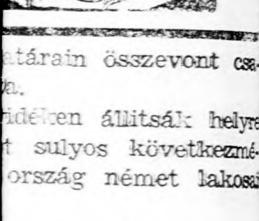
ek

mal fogorvosával szemben

ajánl Önnek YNOS-t

Tekintősködjet Vegyes nagy tubus

átarain összevont cs...

adékon állítsák helyre...

patösszevonásokat.

ésessen kárterítést a...

háboru, fosítani

tek képviselőivel foly...

országának

ésében

amamát

ésében

CLUI NYOMASA

PRIMAT

Togal

Togal-tabletták biztos hatású mindennemű **hűléses betegségeknél**, gripa, rheuma, köszvény, idegszűrés, ideg- és ízfájásnál. Togal még kült csebekben is hatásos. 12, 14 és 3 tablettes csomagolásban.

Az angliai cionisták zsidó államot követelnek, amely tagja az angol világbirodalomnak

Tízmillió lejes zdomány a Mifdeh Cioni alapra

London, május 28. A napokban tartotta meg 38. évi konferenciáját a nagybritanniai cionista föderáció. A konferenciát, amelyen 440 delegátus vett részt, Rev. J. K. Goldbloom nyitotta meg, majd Brodetsky professzor tartott nagyszabású politikai exorzét. Kegyeletes szavakban emlékezett meg a palesztinai arab terror zsidó áldozatairól, majd hangsúlyozta, hogy a jisiv nagy önfegyelmről és ugyanakkor nagy hátrorságról tett tanulságot. A bizonytalan helyzet miatt gazdasági hanyatlás észlelhető ugyan az országban, mégis megállapítható, hogy a jisiv gazdasági alapjai erősek és szilárdak.

Brodetsky exorzéja

Nem lehet felelőtlen módon kritizálni az angol kormányt, — folytatta Brodetsky, — nem szabad elfelejtenünk, hogy Nagy-Británia egyike azoknak az nagy barátoknak, amelyekkel a zsidó nép rendelkezik. Elégtétellel kell megállapítanunk, hogy a kormány végre drasztikus intézkedésekhez folyamodott a terror elfojtására. Sajnálatos azonban, hogy ezek az intézkedések mostanig késtek.

A legutóbbi bevándorlási kvótáról szólva Brodetsky kifejtette hogy az ausztriai zsidók tragédiája és az egész közép- és kelet-európai zsidóság mai helyzetére való tekintettel a certifikátok száma olyan sérelem, amire nincs mentés. Ami az új gyarmatügyi minisztert illeti, be fogjuk várni és látni fogjuk, hogyan viselkedik. Cselekedetei szerint fogja megítélni őt a cionista világ és aszerint, hogy milyen lojalitást tanusít a Balfour-deklaráció szelleme iránt. A felosztás kérdését érintve Brodetsky professzor hangsúlyozta, hogy a zsidó állam zsidó szuverenitásra kell, hogy támaszkodjék és olyan zsidó államnak kell lennie, amely zsidók millióit képes befogadni.

A galuti zsidóság súlyos helyzete

Dr Nahum Golmann, a Jewish Agency genfi főnökbizottsága a diaszpóra zsidóságának helyzetéről tartott referátumot. A helyzet egyre rosszabbodik, — mondotta, — és nagy veszély rejlik a Palesztina-kérdés megoldásának állandó halogatásában. A zsidóság Palesztinára kell, hogy összpontosítsa erőit, mert különben az európai zsidóság súlyos helyzete egyes kormányokat olyan intézkedésekre fog késztetni, amelyek ellenében állanak a cionista érdekekkel. Rámutatott arra, hogy bizonyos államok, amelyek szabadulni akarnak zsidó tömegektől, más országokba való zsidó kivándorlásra irányuló javaslatokkal állhatnak elő és bár sok nehézséggel fogják szembetalálni magukat ezen a téren, ezek a törekvések mégis azt eredményezhetik, hogy az érdeklődést elterelik Palesztina felől.

Rev. Perlwéig az angliai cionista mozgalomról és a politikai helyzetről számolt be, majd Simon Marks diszkolevelet nyújtott át Dr Hertz birodalmi főnöknek abból az alkalomból, hogy nevével bevezették a KKL aranykönyvébe a cionizmusnak tett szolgálatai elismerésül. Nagy beszédében méltatta Nagy-Británia főbábjának cionista érdemeit, majd a zsidó nép világhelyzetéről szólva hangsúlyozta, hogy a galuti zsidóság helyzete szoros összefüggésben áll Palesztinával, a palesztinai helyzet kulcsa pedig a zsidók kezében van.

Dr Hertz főbábj emelkedett ezután szólamra. Megköszönte a megtiszteltetést, amelyben részesítették, majd gyújtó beszédében kelt ki a németországi, ausztriai és kelet-európai antiszemita kitérősek ellen.

Lady Reading rámutatott a Mifdeh Cioni alap fontosságára, amely minden cionistától hat vagy hét napi jövedelmének felajánlását követeli. Bejelentette továbbá, hogy Simon Marks és családja 10.000 fontot (tíz millió lejt) bocsájtott a Mifdeh Cion alap rendelkezésére.

A konferencia politikai határozatában felhívást intéz a kormányhoz, hogy segítse elő az ausztriai zsidók Palesztinába való bevándorlását és teljesítse mindazon kötelezettségeket, amelyeket Nagy-Britannia a mandátumban vállalt magára, mindaddig, amíg alapvető változás történik a Palesztina-politikában. A konferencia állást foglal a palesztinai kormány bevándorlási politikája ellen, amely figyelmen kívül hagyja a zsidó nép égető szükségleteit és tiltakozik minden olyan kísérlet ellen is, amely kisebbségi sorsra akarja ítélni a zsidókat Palesztinában. A konferencia hangsúlyozza, hogy a cionizmus célja a zsidó nép azon történelmi jogának valóra váltása, hogy felépítse államát Palesztinában. Az angliai cionisták — mondja a határozati javaslat, — tekintettel a közös angol és zsidó ideálokra és érdekekre, szívesen fogadják olyan megoldást, amely a zsidó államot az angol birodalom kereteibe

Lithinés du Dr. Gustin

Vezérképv. A. G. F. R.
București, Str. G. Balcescu 23

Lithinés du Dr. Gustin

iktatná. A konferencia végül követeli a kormánytól, hogy a bevándorlás szabályozásánál állítsa helyre a gazdasági befogadóképesség elvének teljes érvényét.

Az Árvagondozó nyaralattási akciója

Az Árvagondozó cluji központjában és helyi csoportjaiban szorgos munka folyik: készüldés a nyaralattási akcióra.

Ez a gyönyörű gyermekvédelmi munka 16-ik esztendője folyik és ezen idő alatt sok ezer árva és szegény gyermek, akik betegségre hajlamosak és leromlott szervezetűek voltak, nyerte vissza egészségét. Mert az Árvagondozó tihuti gyermeknyaralattalépen az oda beutalt gyermekek önzodus havasi levegőn, a tiszta napfény sugarai alatt bőséges táplálkozással évről-évre sulyban gyarapodva térnek vissza környezetükbe.

A múltév szomorú eseményeire való tekintettel a vezetőség még fokozottabb gondnal készíti elő a telepet, de a gyermekeket is a nyaralattásra. Amár még a múlt év őszén a vármegyei tiszti főorvos hivatalt közbjöttével a telep teljes fertőtlenítése nagy körültekintéssel eszközöltetett, ezt a fertőtlenítést a nyaralattást irányító orvosi bizottság a tavasszal megismételte. Tulzolt óvatosságból fe felelőssége tudatában a nyaralattási bizottság elhatározta, hogy csakis előzetes védőoltásban részesülő gyermekek lesznek a telepre felvihetők. Az oltás eszközölésére a helyi csoportok megfelelő utasítást kaptak és a szükséges oltóanyagot a központ minden városban díjmentesen bocsátja a helyi csoportok rendelkezésére.

A zsidó társadalom áldozatkészségéből már a múlt évben újabb építkezésekkal a telep kibővítése megtörtént, a borgoi házasokat uráló 3 szép pavilonban 100 fiú és 100 leány számára van elegendő férőhely, ilyen formán ez évben 2 csoportban 400 gyermek nyaralattására van meg a lehetőség.

Az Árvagondozó vezetősége így meg tudja adni a lehetőséget arra, hogy egész Transzilvániából a nyaralattásra szoruló árva és szegény gyermekek idüléiben részesülhessenek, különösen azok, a gyermekek, akiknek magaslattal levegőre van szükségük.

Jelentkezéseket az Árvagondozó helyi csoportjai vesznek fel, azokból a községekben, ahol helyi csoport nincs, a bejelentések közvetlenül a cluji központba (Str. Paris 36.) eszközöndők, amely a felvételre vonatkozó általános tudnivalókat közli.

Mínthogy az ipari pályákra kerülők, tanonkodás előtt álló gyermekek fizikai fejlődése és megerősítése szempontjából ezen gyermekek részére a nyaralattásnak különös jelentősége van, az Árvagondozó központi bizottságának intézkedése folytán ez évben ezen kategóriába eső oly gyermekek is felvétetnek, akiknek hozzátartozói az ingyenes nyaralattást nem fogadják el, de a felmerülő önköltségeket egészben, vagy részben megtérteni kívánják. Illyenszerű jelentkezések is az illetékes hitközség útján az Árvagondozó központjához terjeszthetők be.

A nyaralattás költségeinek részbeni fedezetét biztosító **Árvák szombattja** ez évben **junius hó 18-án** lesz egész Ardealban, amelynek megtartására az Árvagondozó központja, valamennyi hitközség vezetőségét ez uton is felhívja, hangsúlyozva, hogy ezen a jövő generáció mentő munkát támogatására ugy az Orth. Központi Iroda, valamint a Nyug. Szert. Izraeliták Közp. Iroda fennhatósága alá tartozó valamennyi hitközséget külön körlevélben kéri fel.

Kontinens földregés-rázta területté változott és senkisé tudja előre megmondani, vajjon világháboru következik-e, vagy sikerül a totális államok csoportjának csupán bekerítő, sugalmazó és dekomponáló munkával elérni a célt. Ha Mussolini, Hitler és Göring beszédeiben mindegyre felmerül a háborúra való készület meredt és ijesztő Gorgo feje, ugy tudatos módszerről van szó, amelynek az alkalmazói róri feltehető, hogy annál inkább szeretnék a sikert „békés” eszközökkel elérni.

A német-olasz együttműködés Malagától egész a Kárpátokig terjed. Ez az együttműködés felmérhetetlenül boyolult és érzékeny manővrozás és magától értetődik, hogy közben a tengelyt mindig újból igazgatni kell. Az a tény, hogy az együttműködés másfél éve egyenesen bámulatos pontossággal funkcionált, ez egyáltalán nem jelenti azt, hogy közben nem érték megrázkódások. A nyugati egyezmény, az ugynevezett „Locarno-pótlék”, aminek az érdekében Anglia oly hátráltalan türellemmel dolgozott, Rómát és Berlint bizony próba elé állította. Ugyanígy a spanyol konfliktus, amely várakozás ellenére szívós végeláthatatlan háborúvá növekedett, mind a kettőtől erős idegeket követelt. 1937 ősze óta Itáliát elárasztják a tengelypolitika-szövetség következményei: mint a szövetség Japánnal, a kilépés a Népszövetségből, az ausztriai anekszio támogatása, stb. Mindez arra utal hogy ezzel a vaskövetkezetességgel csak olyan férfi járhat el, aki döntött.

Azok a hiteles értesülések, amelyek az utolsó hetekben a Kárpátokban folyó lengyel csapat összevonásokról számoltak be, villámszerűen világított be azt a helyzetet, ami előtt a kontinens áll. Minden ókunk meg van arra, hogy egy Róma-Berlin-Varsó tengelyről beszéljünk, amely gyorsabban konszolidálódik, minél inkább kikapcsolódik Tokió megrekedt kínai expedíciója következtében. Lengyelországban, mely Pilsudszky halála óta állandó belpolitikai válságokkal küzd, az egyedül irányítaszabó tényező a hadsereg lett. A katonai párttól támogatott Beck külügyminiszter tervei a régi lengyel nagyhatalmi álom számára igen alkalmasak. Az az ultimátum, amit Litvánia márciusban kénytelen volt elfogadni a lengyelektől, csupán kezdete azoknak a viszályoknak, amelyekben valójában nagyszabású beolvasztási tervekről van szó. Lengyelország, amely egykori három felosztástól teljesen elefejtette, ma Németországgal és a katonailag és gazdaságilag Németországtól függő Magyarországgal Csehszlovákia bekerítésére törekszik. Hitler maga tartotta szükségesnek Varsóban a kárpáti csapatok visszavonása érdekében intervenciálni, ugyanúgy, mint ahogy két hónappal ezelőtt — az Ausztriába való bevonulás után, amikor az újabb honydalmakat nem kívánta — a Kovno címére küldött feltételek enyhítését tanácsolta. Igen józan számadás ez: semmiféle védelemnek nem szabad tuikorán akcióból lépnie.

Tekintettel az előbbiekre, mindinkább bizonyos, hogy három érdekzóna alakul ki Európában. Lengyelországot Litvánian keresztül a Keleti tenger felé terelik, ami a danzigi kérdés kompenzációs megoldására nyújt kilátást, sőt talán lehetővé teszi a koridor egy csúcskének visszaadását, ami azután helyreállítaná az összeköttetést Kelet-Porosország és a birodalom többi része között. Olaszország tekintete Sziciliáról a Földközi tengerre irányul, ahol a Földközi tenger a legkeskenyebb s ahol Németország nem keresztelheti a törekvéseit. A Harmadik Birodalom nyomásának irányja viszont a Fekete tenger felé tart a Csehszlovákia és Magyarország számára felveti az együttműködés, vagy a lehengerlés alternatíváját...

Az egyetlen hatalom, amely a mérleg serpenyőjébe a megfelelő ellensúlyt beveheti: Anglia. Csak Anglia magatartása változthat az előbbi számításokon.

Utlevél és vizum nélküli Lengyelországból

Második kiadás! Utvonal: STANISLAU, LEMBERG, WILNA, KRAKOVIA, és BELZA. Indulás: Junius 23-án. Ott-tartózkodási határidő 8—90 nap tetszés szerint. Részvételi díj oda-vissza 2200 lej. 50% kedvezmény a CFR összes vonalain a határig. Részvevők korlátozott számban jelentkezhetnek. Jelentkezni csak junius 15-ig bezaórolag lehet. Szükséges iratok: 3 drb hitelesített fénykép, férfiaknak 51 éves korig katonai bizonyítvány és állampolgársági bizonyítvány. EXCURSIA ROMANEASCA Aut. Of. Nat. de Turism Centrala pt. Ardeal: 2205/938. Cluji fiók: T. G. Masaryk 7. Telefon 2113. Cal. Reg. Ferdinand 11/a. Telefon 20-13. Satu-Mare: Katz iroda. Dej: Sellyey iroda. Jelentkezni lehet ezenkívül az összes vidéki fiókoknál.

Szerdától kezdve minden este:

Hatodik emelet

— Alfred Ghery szenzációs sikerü vigjáték-újdomsága, 3 felvonásban, 8 képben —

SZEREPLŐK:

Edwige, 20 éves párizsi leány	Fényes Alice	A pletykás Berthe	—	Paál Magda
Hochepot ur, az apja, titkos író	Tóth Elek	Jeanne, a kezdő	—	Szöllősy Klári
Jonval, kabarszöbbitő	Kovács György	Az öreg doktor	—	Szabados Árpád
Jojo, munkás	Nagy István	Róbert, a kávéházi hegedős	—	Lantos Béla
Irene, „az ezüstróka hölgy”	Erényi Böske	Bob, boxbajnok	—	Rajnai Sándor
Max Lescaillier, festőművész	Mészáros Béla	III. emeleti lakó	—	Perényi János
Germaine, a felesége	Rajnai Ella	Uj lakó	—	Gulácsy Albert
Marétné, a háztulajdonosnő	Benes Ilona	Házmasterné	—	Izsó Panni
Maret ur, a felesége férje	Deasy Jenő	Hordár	—	Csengeri Lajos

Rendező: Szabados Árpád.

A díszletet az eredeti tervek alapján Rajnai Sándor készítette.

Ho az ut

Megrázó

A bécsi események suttogták a legérzékeny zsim ezeket az emberlanoknak deklarálta. Hetelent elkövet am megszabaduljon tőli amelyek az utóbbi érményekről szólnak, váltottak ki mindenü.

Az a néhány közbejött is különös törzstípus, a népi és vallásosabb örzője. A zsidó fellegvára volt az a rászanyra Bécsből, — maga sajátos, produksebb kibuccok egyike.

Most evakuálták a Leradirozták a zsidó hites-t, a hét hitlévészázados temetőkeják át a zsinagógákaségek a chevrák, a pitványok, a könyvtá az, ami zsidó életet, elűnt nyolcszáz év elvén fejezete, s kejezet...

A jelen pillanatban él a vidéken, Reb Sdorfi (nagyamatoni).

Az utóbbi napoldg tözódött egy tanítvá ról odakerült talumdintézet levélben t eseményekről. Ez a írt levél, választ ad el az utolsó zsidó c.

A levél a következő Kedves barátom!

Végre kiszabadulattól s sok viszontagsérkeztem. Most pekerésednek és refermesterem, a rebo so.

Téged, kedves barát hogy már az első ma bár nekem is lett vni, nem bírtam a redog vagyok, hogy a mazták nekem, hogy igaz, anyatalanul lótot fogytam, jónyán birta elfojtani a sirdehát ilyenkor nem l.

El tudod te képezát azokban a napok Burgenland „purifikáció” emberei hatszortek a rabbi házán szüljön el, mert rövidja a helységet. S ez minden alkalommal és különböző étektkal. A legszomorúbb is jötték, vagy hajndal alkalommal kil az ágyból. A végsem akantak feküdt.

Április 22-én par május 1-ig a rabbi rost. Később újabb vábi 25 napot eng fogtunk a csomagomagoni való volt. tett 16 hatalmas lófel volt tüntetve, tartózkodunk. A nokkal, hogy tudon el van zárva, mit jával? Mire a p.

Hát akkor dögöljbe A polgármester he utazott, hogy niáljon. Te egyébké paszthalhatad, hogy keresztény lakossámenyvi részvétellel.

A polgármester fnyegetedőzött, hogy a rabbiháznál nem riák. Elkor háromvetkezett Ezt az használtuk fel, hórakat elföldeljük. tiük ezt a munkát.

Az utolsó napok élményben volt re gok elfelejteni. A kutasítási parancsleges, megkért a

Hogyan hagyta el az utolsó zsidó minjan Burgenlandot?

Megrázó levél a burgenlandi zsidók tragédiájáról

A bécsi események Burgenland zsidóságát sújtották a legérzékenyebben. A hitlerista rezsim ezeket az embereket egyszerűen hontalanoknak deklarálta s minden lehetőt és lehetetlent elkövet annak érdekében, hogy megszabaduljon tőlük. Azok a hiradások, amelyek az utóbbi hetekben az ottani eseményekről szólnak, mélyeséges elkeseredést váltottak ki mindenütt, ahol zsidók élnek.

Az a néhány község a zsidó nép keretén belül is különös törzs volt, korékt, puritán típus, a népi és vallási tradíciók leghűségesebb őrzője. A zsidó hagyományoknak igazi fellegvára volt az a kis folt, ahol — egy úraszóra Bécsből, — évszázadok óta éli a maga sajátos, produktív életét a legértékesebb kibucok egyike.

Most evakuálták a burgenlandi zsidóságot. Leradirozták a zsidó térképről a „sevá kehilesz“-t, a hét hitközséget. Parkirozzák az évszázados temetőket, laiktanyákká alakítják át a zsinagógákat, megszüntek a hitközségek a chevrák, a beszemedresek, az alapítványok, a könyvtárak, a jesivák, s mindaz, ami zsidó életet jelentett. Máról-holnapra eltűnt nyolcszáz év zsidó történelmének egy eleven fejezete, s kezdetét vette egy új fejezet...

A jelen pillanatban egyetlen zsidó ember él a vidéken, Reb Smiel Ehrenfeld, mattersdorfi (nagybányai) főrabbi és családja.

Az utóbbi napokig a főrabbi házában tartózkodott egy tanítványa, egy Magyarországról odakerült talmudista, aki egy barátjához intézett levélben beszámol a burgenlandi eseményekről. Ez a közvetlen módon megírt levél, választ ad arra a kérdésre: hogyan él az utolsó zsidó család Mattersdorffban?

A levél a következőképpen hangzik: Kedves barátom!

Végre kiszabadultam a mattersdorfi gettóból s sok viszontagság után szüleim házába érkeztem. Most pedig eleget akarok tenni kérésednek és referálok neked szeretett mesterünk, a rebe sorsáról.

Téged, kedves barátom, sokan figyelték, hogy már az első napokban elutaztál. S habár nekem is lett volna alkalommal megszökni, nem bírtam a rebet magára hagyni. Boldog vagyok, hogy a jóságos egek azt sugalmazták nekem, hogy mesterünk mellé álljak. Igaz, aránytalanul rövid idő alatt nyolc kilót fogytam, jóanyám kétségbe esett és nem bírta elfojtani a sírását, amikor meglátott, de hát ilyenkor nem kell ezzel tördölni.

El tudod te képzelni, hogy mit éltünk mi át azokban a napokban, amikor hozzáfogtak Burgenland „purifikálásához”? Az SA gárda emberei hatszor-nyolcszor naponta bejöttek a rabbi házába, s figyelmeztették, készüljön el, mert rövidesen el kell, hogy hagyja a helységet. S ezek a szuronyos legények minden alkalommal megdézsmálták a lakást és különböző értéktárgyakat cipelték magukkal. A legszomorúbb az volt, hogy éjjel után is jöttek, vagy hajnali három órákor, s minden alkalommal kikergették a gyermekeket az ágyból. A végén a gyermekek már le sem akartak fekiidni.

Április 22-én parancs jött, mely szerint május 1-ig a rabbinak el kell hagynia a várost. Később újabb rendelet jött, mely további 25 napot engedélyezett. Ekkor hozzáfogtunk a csomagoláshoz. Te tudod, mi csomagolni való ott. A könyvtár maga kitett 16 hatalmas ládát. A parancsban az is fel volt tüntetve, hogy Bécsben sem szabad tartózkodnunk. A rabbi közölte a parancsokkal, hogy tudomása szerint minden határ el van zárva, mit csináljon tehát a családjával? Mire a parancsnok azt válaszolta: Hát akkor dögöljétek meg a határnál.

A polgármester tanácsára a rebeben Bécsbe utazott, hogy illetékes köröknél intervenniáljon. Te egyébként ottléted alkalmával tapasztalhattad, hogy a helyi hatóságok és a keresztény lakosság milyen jóindulattal és mennyi részvétellel viselkedett velünk szemben. A polgármester folyton telefonált, azzal fenyegetődzött, hogy lemond az állásáról, ha a rabbiháznál nem szünnék meg a sikanerriák. Ekkor három-négy zavartalan nap következett. Ezt az időt a rabbival együtt arra használtuk fel, hogy a megrongált széfer-tárgyakat elfelöljük. Hajnali négy órákor végeztük ezt a munkát.

Az utolsó napok egyikén aztán egy olyan élményben volt részem, amit soha nem fogok elfelejteni. Amikor megtudtuk, hogy a kiválasztási parancs visszavonhatatlan és végleges, megkért a rebe, hogy menjek ki vele

a temetőbe, mert búcsuzni akar az ő szent őseitől, akik évszázadokon keresztül hűséges pásztorai voltak Izrael nyájának és csontjaik ott pouladoznak a hatszáz esztendőss mattersdorfi temetőben.

Hajnal volt, szakadt az eső. En azt hittem, hogy világ vége van. A rebe apja sirjára börtült. Sirt nyoszörgött. Soha életemben még nem láttam így sírni, soha életemben nem láttam ennyire megvert embert. Az egyetlen zsidó Mattersdorffban, így búcsuzott el a rögtől — nyolcszáz esztendő után. Fel kellett szednem a sirról, alig vánszorgtunk haza.

S azután búcsuzott a templomtól, a szószéktől, a beszemedrestől és a falaktól, amelyek évszázadokon át felelték a tóra hangját. A család igyekezett lebeszélmi, ne igazsá fel magát ezekkel a búcsúkkal, de ő ellenállott: muszáj búcsuznia — mondotta — azoktól a helyektől, ahol ősei évszázadokon át tanították és nevelték a zsidó generációkat, muszáj búcsuznia attól a helytől, ahonnan országok és tartományok felé sugárzott a szent tan.

Ög este volt, amikor a rebe bejött a beszemedresből. Szemei kidagadtak és egész testében reszketett. Ilyenkor egy teát ivott. Úresen. Két hónap óta ez az ő egyetlen tápláléka. Csak szombaton vez magához valami rendes ételt.

Hidd el, kedves barátom, annyira levert vagyok, amikor visszagonodok az utóbbi hetekre. Hát ilyesmi is előfordulhatott? Ilyen csapás érje ezeket a drága embereket? Hiszen te is itt éltél, megismerted ezeket a nagyszerű zsidókat, népünk igazi gyöngyeit, akiknél toronymagasságban állott a tóra tisztelete. A drága burgenlandi törzs! Látni kellett, hogy jönnek a Hét Hitközségből, teherautókon, öszetötöt, kifosztott emberek. Az utolsó garasokat odaadják az SA legényeknek, engedjék meg nekik, hogy husz perccel időzzenek a mattersdorfi beszemedresben. Kérlik a rebet, jöjjön és mondjon velük néhány szót. Még egy „kapitl tilem”, még egy búcsu — s nekikennek a legszörnyűbb bizonytalanságnak.

Minden vagyonuk, utraivalójuk, az elégtel, hogy megcsokolhatták a mattersdorfi beszemedres kísértőjét s a rebe szerencsekívánata: nája a jóságos ég, hogy mielőbb örömben ezeken a helyeken találkozzanak.

Az alba-iuliai főügyész ellen merényletet akart elkövetni egy kiszabadult fegyenc

Alba-Iulia, május 28. (Az Uj Kelet tud.) Az alba-iuliai rendőrséget tegnap szokatlan leletéről értesítette az ügyészség.

A rövid telefonjelentés szerint a főügyész éléskamrájában, egy torzonborz külsejű, rongyos egyént talált meg a cse-

A nyakam merev a fájdalomtól

— Mit csináltál, hogy nyakfájásom oly hamar elmúlt?
— Az egyetlen hatásos szert használtam: bedörzsöltelek Carmol*-val.

* Carmol a legjobb bedörzsölő szer megfázás, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ár: üvegenként 22.— lej.

Csodálatosan gyengéd arcszint

kölcsönöznek a Three Flowers puder választékos arnyalatai. Lehetőfinom, apart színváltozatokban az apolt nő eleganciájának tökéletes kiegészítője. Ez a puder a Richard Hudnut Three Flowers szépségápolási módszer befejező készítménye. A módszer öt — kölcsönhatásaiban összeegyeztetett és egymástkiegészítő — készítményből áll. Ez a modern nő ideális — otthon végezhető — szépségápolása, amellyel egyszerűsége dacára, — rendszeres alkalmazás mellett — csodálatos eredményeket érünk el.

HUDNUT

Three Flowers szépség-ápolás

Igy hagyta el az utolsó minjan zsidó Burgenlandot, ahol csak egyetlen ember maradt: a mi drága, szeretett mesterünk.

Eddig a levél. Kommentár nélkül adjuk közre, mint az új kor egy meghatározó emberi dokumentumát, amely egyszerű eszközökkel felgöngyölti nyolcezer burgenlandi zsidó mélyeséges tragédiáját.

hatalmas feltűnést keltett Alba-Iulia-n volt gazdag kereskedő pere, akinek tárgyalásán majdnem az egész város résztvett és dr. Septimiu Velican főügyész hatalmas vádbeszédével a betörtöt öt évi kényszermunkára ítélték.

Pár hónappal ezelőtt került ki Gherasim Emil a targuocnai fegyházból és azóta az ország különböző városaiban próbált elhelyezkedni. Züllött kinézése és az egyetlen bizonyítványa, a targuocnai fegyház elbocsátólevele, azonban nem segítettek munkához.

A kiszabadult fegyenc kétszer akart át-szökni Szovjetországra, azonban mindkét alkalommal elcsípték és kötheti fogház után újból szabadlábrahelyezték.

Gherasim Emil most vissza került Alba-Iulia-ra, ahonnan elindult. A rendőrségen tett vallomásaiban a volt fegyenc azt állította, hogy két nappal ezelőtt azért hatolt be éjnek idején a főügyész padlására és onnan az éléskamrába, hogy először jóllakjon, majd felakassza magát annak a lakásában, aki a börtönbe juttatta hatalmas vádbeszédével, de a rendőrség kiderítette a fegyencnél talált elkeseredett feljegyzésekből és gyilkos szerszámok alapján, hogy a volt kereskedő merényletet akart elkövetni a főügyész ellen, akin az ítélet miatt meg akarta bosszulni magát és csak a kedvező alkalmat várta, hogy borzalmas tettét végrehajtsa.

Gherasim Emil tagadja ugyan az ellene felhozott vádak, de a rendőrség nyomós bizonyítékok birtokában újból az ügyészségnek fogja átadni a megtévedt embert, aki életének újabb tragikus stációjához érkezett.

FIGYELMEZÉS. Világszabadalom! Impotencia már csak a múlté! A Casanova-készülék (nem gyógyszer) használatával ifjúságtól a legelőrehaladottabb korig, még a legsúlyosabb impotenciában szenvedő férfi is visszanyeri teljes virilitását. Küldjön 7 lej bélyegben, melynek ellenében díjmentesen megküldöm diszkrétan ezen tüneményes készületek ismertetőjét. Készületek állandóan raktáron. FICER, BUCURESTI, Căsuța postală 333.

...US 29.
...A. G. F. R.
...C. Bălăeșcu 23
...ustin
...öveteli a kor-
...abályozásánál
...ogadóképeség
...e így meg-
...a, hogy egész
...a szoruló ár-
...külésben ré-
...ok, a gyer-
...vevőre vari
...ondozó helyi-
...ól a közsé-
...es, a bejelen-
...pontba (Str.
...ely a felvé-
...tudnivalókat
...ra kerülők,
...nekek fizikai
...szempontjából
...yaráltatásnak
...Arvagondozó
...zkedése foly-
...ába eső oly
...kinek hozzá-
...atást nem fo-
...önköltiségeket
...rtéríteni ki-
...sek is az il-
...Arvagondozó
...pe.
...részből fe-
...batja ez év-
...z Ardealban,
...Arvagondozó
...zség vezető-
...hangsúlyozva,
...mentő munka
...Központi Iro-
...Izraeliták
...alá tartozó
...körlevélben
...képben —
...Paál Magda
...Szöllősy Klári
...abados Árpád
...Lantos Béla
...Fajnai Sándor
...Perényi János
...ulácsy Albert
...Izso Panni
...sengeri Lajos

ÜSOR

29.

15: Népdaok. 12.40: Pontos idő, kulturális. 15: Grigoras Dániel. 16: Időjárás, hírek. Közvetítése a büntetés. 19.15: Tánccsoprot. 19.58: Sporteredmények. 20.10: A rádió. 21.10: A rádió. 22.45: Hang-zenék. 23.15-1:

13.30: Az Operaház. 15: Hangzene. 16: A rádió. 21.10: A rádió. 22.45: Hang-zenék. 23.15-1:

földi műsorból: Rádiózenekar. Operett.

Operák és zenekari. Hangver-

est. zongoraverseny. Zene, da-

30. hírek, hanglemezek. Közlemények. 14.15: Hírek. 15.20: Póntos. 19: Póntos. 20: Póntos. 21.10: Alex. Borza. 22.30: Hírek. 23.15-1:

hírek, hanglemezek. Közlemények. 14.15: Hírek. 15.20: Póntos. 19: Póntos. 20: Póntos. 21.10: Alex. Borza. 22.30: Hírek. 23.15-1:

hírek, hanglemezek. Közlemények. 14.15: Hírek. 15.20: Póntos. 19: Póntos. 20: Póntos. 21.10: Alex. Borza. 22.30: Hírek. 23.15-1:

földi műsorból: Verdi hangverseny.

zongoraverseny. Zene.

31. hírek, hanglemezek. Közlemények. 14.15: Hírek. 15.20: Póntos. 19: Póntos. 20: Póntos. 21.10: Alex. Borza. 22.30: Hírek. 23.15-1:

hírek, hanglemezek. Közlemények. 14.15: Hírek. 15.20: Póntos. 19: Póntos. 20: Póntos. 21.10: Alex. Borza. 22.30: Hírek. 23.15-1:

hírek, hanglemezek. Közlemények. 14.15: Hírek. 15.20: Póntos. 19: Póntos. 20: Póntos. 21.10: Alex. Borza. 22.30: Hírek. 23.15-1:

földi műsorból: Debussy emlékére.

zongoraverseny. Zene.

32. hírek, hanglemezek. Közlemények. 14.15: Hírek. 15.20: Póntos. 19: Póntos. 20: Póntos. 21.10: Alex. Borza. 22.30: Hírek. 23.15-1:

földi műsorból: Debussy emlékére.

zongoraverseny. Zene.

33. hírek, hanglemezek. Közlemények. 14.15: Hírek. 15.20: Póntos. 19: Póntos. 20: Póntos. 21.10: Alex. Borza. 22.30: Hírek. 23.15-1:

Cukorbetegséget kap a világ közgazdasága

Egyre emelkedik a cukortermelés és egyre csökken a cukorfogyasztás

Ugyan hány ember gondol arra, amikor reggeli kávéját megédesíti, hogy a cukor az az édesesség és baj tapad. Ez a kis fehérkocka magában sűrűsíti a világ közgazdaságának tekintélyes erőfeszítéseit kiméretlen harcát és gondját.

Egészen bizonyos, hogy az ember a történelem homályba vesző idejében is vágyott az édesesség után. Ehhez azonban csak olyan formában juthatott, ahogyan a természet azt készen átnyújtotta neki: édes gyümölcs, vagy méz alakjában. Öt-ház évvel ezelőtt Európában édesítésre még nem is használták mást, mint mézet. A 16. és a 17-ik században a főúri előkelőséghez és gazdagsághoz illő dolog volt cukorral kedveskedni a vendégeknek. Tehát, amit háromszáz évvel ezelőtt csak tetemes anyagi áldozat árán néhány kiválasztott ember tudott elérni — az ma minden embernek potompénzen áll rendelkezésére — a multhoz viszonyítva.

Egészen pontosan tudjuk, hogy a rendszeres időszerűsítés előtt háromszázéves múlttal Nagy Sándor két vezére hozott — mint hallatlanul érdekes ritkaságot — cukornád-levet Európába. Jó határozat vagy kilencszáz esztendőnek kellett elmúlnia, amíg az emberiség rájött arra, miként lehet a cukornád levéből szilárd cukrot készíteni. Erős a gyanu, hogy a perzsák, vagy a Perzsiával határos indiai területen jöttek rá először erre a mesterségre. Elnevezték „szakkarának” vagyis homoknak. Ez a vörös szakkara cukor ősapja. A fehérített cukrot, a szakkarát, az arabok hozták Európába és a nevét elarabosították „szukhara”-ra. Ebből keletkezett később a német Zucker. Földrajzi fekvése szerint a középkorban az olaszok érintkeztek legelőször a Földközi tenger környékén nyüzsgő keleti népekkel. Így természetesen Olaszországban fejlődött ki legelőször a cukrászat mestersége. Ebben az időben a cukorsütemények és a cukorkák készítését hétepesítés titok őrizte. Készítési módját apa a fiának, mester a tanítványának, mint nagy örökséget adta át. Az is volt a szó legszorosabb értelmében, mert az olasz cukrázók abban az időben vágyott kerestek.

A mai cukortermelés megindulása egybeesik a spanyol és az angol hajózás fellendülésével. A cukornád, mint jellegzetes trópusi növény, Indiából csakhamar elterjedt a hollandok és a spanyolok által gyarmatosított vidéken. Cukornádültetvényesnek lenni abban az időben kitűnő foglalkozást jelentett. Még a háború előtt is, ha egy gyarmatról érkezett külföldi gazdagságot jellemezni akarták az újságírók, odabiggyesztették a neve mellé, hogy a cukornádültetvényes. Ez többet jelentett, mint a bankár szó. A kilencvenes évekig nagyon sok bankár megbukott, de kevés tönkrement cukornádültetvényesről tudott a világ.

Eppen azért, mert ilyen jövedelmező és kitűnő földművelési ág volt a cukornád természete, a gyarmatokkal rendelkező népek fial igyekeztek minél több cukornádültetvényt létesíteni.

A 19. és a 20. század egyik legjellemzőbb életmennyilvánulása talán az volt, hogy az emberiség nagy tömegei rászoktak a cukor élvezetére. Például 1850 táján a világ termése répacukorban kétféle millió métermázsa volt, nádcukorban tizenkétféle millió métermázsa, vagyis akkor a világ piacon található cukor nyolcvanhat százaléka európai. Már 1901-ben hatvannyolcmillió métermázsa répacukor és körülbelül negyvenmillió métermázsa nádcukor kerestett és talált vevőt a világ piacon.

Közvetlenül a világháború kitörése előtt a világ cukortermése körülbelül 190 millió métermázsa volt, amelyből a répa- és a nádcukor majdnem közösen vette ki a maga részét.

A háború kitörése után Németországban — amely Oroszország mellett a világ legnagyobb répacukortermelő állama volt — a cukorrépa-termelés hanyatlott és ugyanez történt Oroszországban is. Egyébként az oroszországi répaültetvények a

bolszevizmus legkaotikusabb éveiben majdnem megsemmisültek. Ez a váratlan fordulás hatalmas lökést adott a trópusi cukornádültetvényesek javára. Ujból elérte a világot a nádcukor és tartotta helyét egészen 1925-ig. De lassan talpraállt a német cukortermelés, utána az orosz is. Az európai országok lassan áttértek az önellátási rendszerre és a gyarmati származású cukrok ott kóvályogtak az óceánok nagy országutjain és nem találtak felvevő piacot. 1926-ban a cukornádtermés egymaga meghaladta a 162 millió métermázst, a répacukortermelés pedig a 84 milliót. Tehát amíg ötven évvel ezelőtt tizenegyet és félmillió métermázsa cukor jelentkezett eladásra a világpiacra, addig 1926-ban már 246 millió métermázsa cukor kerestett vevőt és nem talált.

A csökkenő cukorszükséglet és ezzel szemben az óriási termelés nagyon súlyos gazdasági károkat okozott. Hatalmas vagyontöredéket el, millió és millió ember életszínvonalára süllyedt le majdnem az emberiség alig kibírható életmódjára.

A nem is olyan régen gazdagságot és boldogulást jelentő cukortömbök ott rothadtak Jáva és Nyugat-India tündéri szigetein. A benszüllött munkások lázongtak, a telepesek tönkrementek és nagyon sokáig tartott, míg a szakemberek nagyseben megállapították a baj igazi gyökerét.

Nemzetközi konferenciákat hívtak egybe, hogy a cukorkontingentálást megállapítsák. Súlyos feltételek alatt megszabták, hogy melyik ország mennyi cukrot adhat el külföldre. Egyszóval igyekeztek a cukor világpiacán rendet teremteni. Ez a piacszabályozás csak részben járt sikerrel, mert például az egyik legnagyobb európai cukortermelő ország — Oroszország — nem vett részt ezeken a konferenciákon. Ugyanígy távol tartotta magát Japán is, aki a formosaszüeti cukorültetvényeivel igen kellemetlen konkurrenciát okozott a holland és angol cukornek Kinában és Indiában.

A legutóbbi kokiói cukorértekezleten az ausztráliaiak is résztvettek. Ausztrália gyapjút szeretett volna eladni Japánnak, de ne akart tőle iparcikket elfogadni. Az ausztráliai angoloknak életbevágó fontosságú lett volna, hogy gyapjukon tulajdonjanak. A hollandoknak pedig, hogy a cuk-

Igy tévesztheti meg a tükör!

Mialatt fogai a tükörben szépen mutatnak, ezalatt a fogók a fogak belső felületén végzi romboló munkáját. Ha Ön nemcsak hűtőhöz, hanem fogkezeléshez is jár, használjon Kalodont fogkezelő készítményt, mely a tudományos elismert, fogkő ellen hatásos dr. Bräunlich-féle Sulforizin-Oleatot tartalmazza.

Most nagy tubusban is kapható

KALODONT fogkő ellen

rukon. Ekkor felállt egy angol ur és a köveket előterjesztést tette:

— Van egy jó ötletem. Ausztráliában semmisítsék meg a cukorültetvényeket, mert az ottani termelés ugyanis csak erőszakolt. Már most az ausztráliaiak vegyék meg a főszéles holland cukrot, ennek fejében a hollandok vegyenek a japánoktól iparcikket. És ha ezt Ausztrália megcsinálja, ennek ellenértékeként a japánok vegyék meg az ausztráliai gyapjút. A szakértők kényeszeredett mosollyal fogadták az előterjesztést. Erre a kézenfekvő ötletre nem gondoltak. Végül úgy határoztak, hogy tanulmányozni fogják a megoldási lehetőséget...

Hogy mit végeztek, nem tudni. Ellenben egyre sürűbben jönnek a jelentések, hogy úgy a délszigeti, mint az indiai, valamint az amerikai cukornádültetvények terjed a lázadás. Most nemrég egy angol bizottság járt Trinidadban, ahol szintén szokatlan mozgolódások vannak. Az egyik benszüllött a bizottság kérdé-

sére így válaszolt:

— Uram a cukor, amely előbb égett, most tönkretett bennünket. Ráragadunk, mint a légy a mézre. Tele van vele szemünk, füllünk, szánk és vele együtt erjedünk. Segítsétek! Vagy pusztítsátok ki a cukorültetvényeket, vagy beszéljétek rá az embereket, hogy több cukrot fogyasszanak. Mert, ha a cukor tovább nő, szétrobbant mindent.

Tehát nemcsak az emberi szervezetet, hanem a világ közgazdaságát is kizozza a cukorbetegség. Vajjon ki lesz az az okos ember, aki feltalálja a közgazdasági inzultus? Az angolok és a hollandok nagy propagandát fejtenek ki a cukor érdekében. Kimutatják, hogy a cukorfogyasztás egyenlő a műveltséggel. Ez általában igaz is. Mert a művelt emberek fogyasztják a cukrot, a műveletlenek termelik. A világ egyik legnagyobb baja ezek szerint az, hogy sok a cukor és sok a műveletlen ember. Nem is olyan rossz gondolat. Van benne némi igazság.

Fenyegetőre fordult a helyzet az alexandrettei szandzsákban

Súlyos összetűzések voltak a szandzsákban. Bonnet Ankarába készül

Párizs, május 28. Az alexandrettei szandzsákban egyre feszültebbé válik a helyzet. Tegnapi ismét súlyosabb természetű összetűzések voltak, amelyeknek következtében több ember életét veszítette, sokan pedig megsebesültek.

Mint Ankarából jelentik, Rüzsi Arras török külügyminiszter a költségvetési vita során kijelentette, hogy az alexandrettei helyzet fenyegetőre fordult és ott a fegyveres csapatok jogtalanul tartózkodnak. Törökország megőrzi a hidegvérét, de résen áll minden eshetőségre. Egyben bejelentette, hogy az év folyamán ellátogat Bucurestibe és Budapestre.

Újabb Antoihiából érkezett jelentés szerint a helyzet továbbra is feszült az Alexandrette-szandzsákban, ahol egy benszüllött megölték, többet megsebesítettek.

Párizsból jelentik, hogy Bonnet külügyminiszter tegnap fontos tárgyalásokat folytatott. A tárgyalások az orosz-francia viszonyra továbbá az alexandrettei szandzsák ügyére vonatkozik. Politikai körökben úgy hírlik, hogy Bonnet szep-temberben el akar látogatni Ankarába, hogy a szandzsák ügyét személyes megbeszéléssel segítse békés megoldáshoz.

Bucurestibe érkezett Lengyelország első nagykövete

Franasovici kihallgatáson volt a lengyel külügyminiszternél

Varsó, május 28. (Rador). Raczynski gróf bucuresti lengyel nagykövet elutazott állomáshelyére. Az utolsó napokban Raczynski kihallgatáson volt Moscicki elnöknel, Rydz-Smigly marsallnál és Beck külügyminiszternél. Május 31-én a két ország nagykövetei átnyújtják megbízóleveleiket Varsóban, illetve Bucurestiben.

Bucuresti, május 28. Ma délután érkezett Bucurestibe Roger Raczynski, Lengyelország

első romániai nagykövete. Raczynski gróf nyugati nevelésben részesült arisztokrata, aki gazdasági tanulmányait Krakkóban, majd a lipcei és müncheni egyetemeken végezte. 1918-ban az első lengyel külügyminisztérium kisebbségi osztályának volt a vezetője, 1919-ben titkári minőségben kísérelte el Paderewski akkori külügyminiszterrel a versaillesi béketárgyalásokra. Különböző diplomáciai küldetésekre bízták rá az

óta. 1934-ben lengyel részről ő vezette a Győr és Constanta kikötők közti kapcsolatok létrehozására vonatkozó tárgyalásokat. Fővére jelenleg Lengyelország londoni nagykövete. Raczynski gróf kitűnő ismerője a művészettörténelemnek.

Varsóból jelentik, hogy Szembeck gróf helyettes külügyminiszter ma kihallgatáson fogadta Richard Franasovici román nagykövetet.

Megfellebbezte Codreanu az ítéletet

BUCURESTI, május 28. Lisette Gheorghiu ügyvédő Corneliu Z. Codreanu nevében fellebbezést jelentett be a katonai törvényszék ítélete ellen.

— Egy évet kapott öncsonkításért. A katonai életől akart megszabadulni és poruljárt Srolovits Zoltán, a bacăui csendőrlégió Clujra beosztott katonája. Srolovits betért egy cluj vendéglőbe, ahol féltér runot ivott meg, hogy tettehez bátorságot gyűljtsön. Mikor a rum már megtette hatását, a csendőrkatonát látámolygot a Dermatá gyári halászorompóhoz, ahol lezénnek két ujját a vasuti sínekre tette és így várta a közeledő vonatot. Az arra felé robbogó vonat mechanikusa észrevette a sín mellett fekvő embert és nyomban lefékezte a szerelvényt. Segíteni azonban már nem tudott, mert a mozdony kerekei lementették a katonát két ujját. Srolovits látta, hogy a mechanikus észrevette, vérző lézzel futásmak eredt. A mechanikus utána esett és sikerült elfognia az öncsonkított, akit tetteért a napokban vont felelősségre a helyi katonai törvényszék. A perbeszédet elhangzása után a katonai törvényszék 1 évi börtönnel ítélte az öncsonkító katonát.

dja

nyitva. MARE.

WIZO Azsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

Hirek a Wizo palesztinai munkafrontjáról

FELVILAGOSÍTÁSOK WIZO-CERTIFIKÁTOROK ÜGYEBEN

A Wizo-certifikátok iránti érdeklődés az utóbbi hetekben igen megnövekedett. Az érdeklődők között vannak kipróbált Wizo-munkások és tapasztalt munkások. Ezzel szemben meg kell állapítanunk, hogy a Wizonak csak a fennálló bevándorlási szabályok keretében van lehetősége annyi 17-23 éves külföldi növendék számára certifikátot követelni, ahányat a saját intézményeiben el tud helyezni.

A Wizo-iskolák, amelyek részére a kormány tanuló certifikátot engedélyezett, a következők: a háztartási iskola Nachlat Jizchakban, a mezőgazdasági iskola Nahalalban és az 5 kiképzőfarm, amelyeket a palesztinai munkásnövtanáccsal együtt vezet a Wizo. Ezek: Ajanoth, Nachlat Jehuda, Petach-Tikva, Sch'chunath Borochow és Afule. Ezen intézmények — mintegy 360 lánynak biztosítanak helyet.

Evente a tanítványok fele befejezve tanulmányait kiválik az intézetből és ennek következtében a múlt évben 150 certifikátot kapott a Wizo. A palesztinai Wizo-ekzekutive azon fáradozik, hogy a mostani félévi (április-szeptember) kvótából a lehető legmagasabb számú certifikátot kapja. Ennek előfeltétele azonban, hogy intézményeiben több hely legyen.

Az ekzekutive egyik bizottsága most azszal foglalkozik, hogy minden intézménynek maximális kibővítési lehetőségét kihasználja és megfelelő javaslatokat dolgozzon ki. Ily módon remélhető még 70 újabb hely teremtése. A növendékek állíthatók előkészítésé-

történek. A nahalali iskolában új installációval lehetővé tették a konyhakertészet át-helyezését, hogy a hosszú évek folyamán ki-használt földdarabot ideiglenesen pihenés-sék. Az öntözőművek kibővítése, azaz új per-metizók beszerzése által Afuleh-ban és a ki-sebb kiképzőfarmokon alkalmassá tették a földet zöldségfélék termelésére. Ezen mun-kálatok keresztülvitele 250 fontba került. — Nahalalban most készül egy modern sütőke-mence modern fűtéssel, miáltal a konyha-tizem tökéletesebbé válik. Ajanothban a tej-gazdaság részére a Maschbir technikai osztálya állítja fel az új hűtő-berendezést. Ugyanakkor Afuleh-ben is megkezdődnek egy tejgazdaság bevezetésére szolgáló mun-kálatok.

A Tel-Avivban városzerte ismert Ujzeland-ház szép kertjét, — amelyet az építke-zések miatt nem lehetett megfelelően ápolni — újra rendbe hozzák. Ezt nagyban segíti elő az a 60 fontos szubvenció, amelyet Tel-Aviv városi tanácsa folyósított.

A HELYES ÉTKEZÉS TANÍTÁSÁNAK FÓRUMA

A Szochmuth nemzeti gazdasági kutatóinté-zete választmányának — amelyben a vezető tudósok mellett a Wizonak két élelmezési specialistája is helyet foglal, Milka Sajhir, a háztartási iskola vezetője és a diététi-kus szakértő, Lilljan Kornfeld asszonyok személyében — érdeme, hogy tudományos alapon szerkesztett időszakos folyóirat jelenik meg (Mazon néven), amely a helyes és egészséges étkezés kérdésével foglalkozik. Az első szám pszachikort jelent meg és gaz-dag tartalmával, valamint tetszetős formájá-val általános tetszést aratott. A szerkesztő-bizottság tagjai: Kliger egyetemi tanár (higiénikus), Sarah Bromberg a Hadassah diétikus osztályának vezetője, Fritz Naf-tali a kutató-intézet nemzeti gazdasága, dr. Schechter belgyógyász Lilljan Kornfeld. A folyóirat modern száma meghatározott té-makörrel fog foglalkozni. Az első szám jel-szava a pszachik étkezés volt. Ebben a pé-szach-ünnep folklorikus szokásait, az étke-zést, a diétikus koszt kérdéseit taglalják. — utóbbiakat receptek alakjában közlik. A vezércikk az étkezés alapkérdéseit és az ország mezőgazdasági termékfelhasz-nálási módjainak voltak szentelve.

NEMZETKÖZI ANKÉT A HÁZTARTÁSTAN-NAK TANÍTÁSI MÓDSZEREIRŐL

A Freiburgi Office International pour En-seignement Ménager a nyári hónapokra kon-ferenciát készít elő Svájcban, mely a háztar-tástani tanítási módszereivel fog foglalkozni. Ennek előkészítéséül minden országban ankétot rendeznek, amelyhez a Wizo közre-működését is kérték. A Wizo háztartási szakértői a kérdőívet kitöltötték és már ösz-szeállították az anyagot is. Ezen nemzetkö-zi találkozón a Wizot dr. Carola Kaufmann (Basel), a svájci föderáció vezető tagja kép-viseli.

TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAM IRODAI ALKALMAZOTTAK RÉSZÉRE

A Wizo, a Moacath Hapsoloth és a Magán-alkalmazottak Szervezete Tel-Avivban egy 4 hónapos továbbképző tanfolyamot tart állás-nélküli hivatalnoknők számára.

A tanfolyam tananyaga: gépirás, levelezés, továbbképzés héber és angol nyelvvel, ál-talános irodai munkák tanítása. A Jung-Wizo 4 tagja vesz részt a tanfolyamon, aki-ket a tanulás ártamára kölcsönrel segített a Wizo. A magyszámú jelentkező közül iro-da-szakértők válogatták ki az arra legalkalma-sabbakat.

TOSCANINI LÁTOGATÁSA A WIZONAL

Április 10-én két Wizo intézményt látoga-tott meg Toscanini és felesége. Barátjuk, Mr. Royal a newyorki rádióadó igazgatójá-nak kíséretében előbb az Ujzeland-házban je-lentek meg, ahol a Wizo-ekzekutive és a pa-lesztinai föderáció vezetői, a főorvos és a fő-ápolónó fogadták és vezették be a magas

Az Ön autójának a MOTORJÁT

talán Detroitban, az Egyesült Államokban készítették.

Az UNIREA ETHYL KÉK BENZINT

Ploestiben gyártják

És mégis: az egyik a másik számára készült

Az Unirea Ethyl-kékbenzin ugyanaz az üzemanyag, amely ma is az Egyesült Államokban készül és amely lehetővé tette a magas kompressziójú motorok fejlődését.

SZAKVÉLEMÉNY

Ha a közönséges benzint használja a magas kompressziójú motorban, úgy figyelmen kívül hagyja az autotechnika legelőkelőbb eleveit. Petre Cristea tanulmányt írt a modern motorról, tekintettel az üzemanyagokra.

Ezt a füzetet INGYEN küldjük meg Önnek.

Kérje még ma az Unirea S. A. de Petrolól.

vendégeket az otthonba. Az intézetről a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak. A Wizo-hölgyek Toscanini feleségének egy asztalte-rítőt nyújtották át, amely a Shani-műhely-ben készült és elkísérték a mestert és kísé-retét a nachlat-jicohaki háztartási iskolába, amelynek épülete és kertje, valamint beren-dezése élénk elismerést váltott ki. Az intézet egyik tanítványa saját termésű földlepprel kínálta meg Toscanini mestert, aki mély megindultsággal hallgatta a lányka köszönő-szavait azért, hogy a folyton komorabbá vá-ló világot magas művészetével felderíti.

DR. CELINA SZOKOLOV EREC-JISZRAEL-BEN

Novomeisky mérnöknel a Potash-művek vezetőjénél történt fogadtatáson a jeruzsá-lemi jisiv intézményeinek vezetői és minden társadalmi réteg képviselői üdvözölték dr. Celina Sokolowot abból az alkalmából, hogy

apja halála óta először jött Erec-Jiszraelebe. A jeruzsálemi Wizo helyi csoport vezetősége Blumentfeldné lakásán szűkebb körben látta vendégül dr. Sokolow asszonyt.

ROMÁNIAI CIONISTA DELEGÁCIÓ AJA-NOTHBAN

A román delegáció, mely dr. Niemerower bucaresti fővárosi vezetésével áprilisban pár hetet töltött az országban, meglátogatta az ajanothi leányfarmot is, amelyet a román Wizo alapított. A látogatók, — közöttük dr. Singer a romániai Cionista Föderáció elnöke és dr. Salman alelnök, az intézetnek alapos megtekintés közben elbeszélgettek a romániai növendékekkel.

A vendégek elragadtatással nyilatkoztak a látottakról és azon véleményüknek adták ki-fejezést, hogy az előzően kapott számtalan leírásról ellenére sem tudták olyan mintaszé-rűnek elképzelni az intézményt, mint ami-lyennek most szeméikkel láthatták.

Rendes széklet
AZ
ARTIN
IDEÁLIS HASHAJTÓ
réven

nél a palesztinai Wizo ekzekutive a legszo-rasabb összehittetésben áll a londoni központ által az összes többi tényezővel, amelyek bevándorlási kérdésekkel foglalkoznak. Azon-kívül nemrég tárgyalásokat folytatott a Jew-ish Agency bevándorlási osztályával, ame-lyeken sikerült ezen fórum abból támogató-sát biztosítani, hogy minden országban bi-zottságok létesítenek, amelyek a megfe-lelő tanulók kiválogatását végzik. Ezen bi-zottságokban az ország Palesztina Hivatala és a Hechaluc is képviselve lesznek. A Pa-lesztina Hivatalok a Wizo certifikáttal ren-dezőket éppúgy, mint a többi chalucokat — a partraszállástól az intézményekbe való beosztás idejéig támogatásban részesítik.

PESZACH A WIZO-INTÉZETEBEN

Peszachkor alapos magyartakarítás és üze-m-javítás volt az összes intézetekben. Ahol er-re szükség volt, előírás szerint új edényeket szereztek be. Nahalalban ünnepélyes szeder-estét tartottak; Ajanothban 125 egyén — köztük sok vendég vett részt a szederen. Kisebb körben — de szintén vendégek jelen-lésében folyt le a szeder a háztartási iskolá-ban, mert sok növendék a közeli városba volt hivatalos szederre. A jeruzsálemi cse-cse-mó-otthonban az ápolónók és a bemlakó anyák örömeire szintén tartottak szédert.

ÜZEMJAVÍTÁSOK AZ INTÉZMÉNYEKBEN

A Wizo-intézményekben az utóbbi hetek-ben számos fontos üzemgazdasági javítások

ajánkságra labdarugó
Kelet tud.) A ro-
preston North ellen
még nem vég-
táik. A román vá-
nius 4-én játsz-
st Lioiban, Kuba
nap el is utazott
nek színhelyére.
nban a következő
n I—Vintila, Ra-
Kovács, Barátky,
kező hét játékos
zki, Chiroiu, Bar-
Praszler, Bog-
legezésével
Olimpiára
piai Rendező Bi-
tartott és ezen
hozott.
ozták, hogy a
zett 57.000 főnyi
helyett a park
kíső részén 100
almas stadiont
elivben elfogad-
szletes tervekhez
a tervek szerint
1.960.000 yent
000-et az épület
zéséhez az olim-
nel járul hozzá,
sa ad, 1.760.000
vételeiből bővít-
a stadion telje-
megy át.
nyanis a stadion-
fenti egymillió
közlekedési vo-
0.000 yenbe Ke-
Tólkó polgár-
is vállalkozott.
előkészítése is.
ség volt enőke,
us 12-én indult
hogy a saporrói
n tárgyalásokat
ágokban. A téli
váltak meg.

Ha Bucurestibe jön szálljon meg a
GRAND HOTEL
 „LAFAYETTE”-ben
 Bucuresti I, Calea Victoriei, 11. Telefon: 3-34-10

Nyugateurópai kényelemmel berendezett szállodánk a főváros szívében fekszik. Distingált, tiszta, csendes. Elsőrangú iskolázott személyzet. Ultramodern szobák a lehető legalacsonyabb árákkal.

Fani Grath: HÓRA (Galileai emlék)

Eleinte csak „ők” táncoltak, az ujak. A „régik” chavérok köröskörül a fal mellett ültek. Amikor „ők” táncoltak, a lábuk szinte repült, mintha megszabadultak volna súlyuktól, az „öregk” pedig vén bundás, mormogó medvék módjára, mozdulatlanul gubbasztottak. A fiatalokat mindez legkevésbé sem zavarta vagy feszélyezte. Ők énekeltek és szinte daccal dobantottak bele a tánc lüktető ritmusába. A kör egyre gyorsabban forgott, a lábuk már szinte a levegőben lebegtek, de az öregek még nem „melegedtek bele”. Azok ott a fal mellett még mindig mereven ültek, mintha székeikhez láncolták volna őket. Ugy ültek, mint öreg, elfáradt parasztok: ez itt kinyújtott lábbal, amaz bágyadtan leeresztve súlyos vállát.

— Hó, nemcsak itt az országban tudnak hórát táncolni! — kiáltotta az „ujak” egyike. És tovább száguldott a kör.

Lassan-lassan mégis ellankadtak. Egyre-másra maradtak ki a körből a tüzes fiatalok, mint ahogyan ősszel a levelek az ágról leválnak. És egyszerre csak a két-három legkitartóbb — akik a tánc lélegzetállító keringését a legtovább bírták — hirtelen egyedül találta magát, körülvéve a nézők tekintetétől és fagyos hallgatásától.

— Nos? Hóra? — kérdezi a fal mellett ülők egyike a szomszédjától.
 — Hóra — feleli emez és már fel is áll. Erre mindenütt mozgolódás támad, minden oldalról összesereglettek az emberek és egész rövid időn belül már meg is van a kör.

Az „ujoncok” szemében élénk kíváncsiság tükröződik s emögött — rosszul elrejtve — valami titkos mosoly bujkál. Ugyan hogy is fognak ezek az „öregk” táncolni? Végre meg fogjuk látni, mit tudnak.

...Szótlanul és mozdulatlanul áll a kör a szoba közepén. Tekintetük összeakad, átfogják egymás vállát. Egy mély hang dalba fog. Lassan ringani kezdenek a testek, előbb jobbra, aztán balra; de a lábuk még szilárdan és mozdulatlanul áll. A padlózat kőkockái várnak és hallgatnak. Vajjon mikor táncoltak ezek a lábuk utóljára? Mitől lettek ilyen ólmos-nehezék? Mi tartotta vissza őket a tánctól? Ugyan mi fojtogathatta torkukat, hogy

nem tör fel belőle ujjongó ének? Mi vet olyan mély árnyékot szemeikre, hogy azok nem csillognak és nem hódítanak hogy sem önmagukat elragadtatni, sem másokat magukkal ragadni — nem képesek?

All a kör, — sőt már mozog; olyan ez, mint a virág, amely kitárja helyét az áldott fény jöttére. A kör lassan előrelendül, egy kissé még ingadozik — „mi jivneh hagali”... Lassan felragyognak a szemek, a testek oldalt hajolnak, lábuk elyszabadul a földről. Egyre gyorsabban, egyre száguldóbban forognak, mintha ki akarnának törni — lerázván bilincseiket.

...Hó, ti lábak, mikor táncoltatok legutóbb?
 Mit fogtok bennem a tánc mámorában emlék gyanánt életre hívni?

Pusztaság és homok, barakok és sátrak, Jégeső és iszap, nedvesség és hideg, A lábam csupasz; minden iszonyú sötét, Lépteim inognak, járásom meg-megrogy, Mellettem hátad egy mély, sötétlő árok. Zajgó élet, — felvillanó öröm — Kerekék, — egy kocsi, szímg megrakodva

Felül egy veder, — alul egy veder, —
 Vonjátok fel! — engedjétek le!

Testvér, testvérem, beszéld el, mondd el, milyen emlékeid támadnak, amíg lábbad lendül?
 Mire gondol dal közben a szád? Szemed mi után kutat? Ami itt hiányzik, szemed idevarázsolni nem fogja!

Vonj magaddal, ó testvér!
 Vállad erős és forró!
 Kövessetek s maradjatok erősek, hogy megmaradjon a kör.
 A táncnak át nem adtam magam, hallgatni voltam kénytelen,
 Mert márdósó győtrelem fojtogatta torkom.

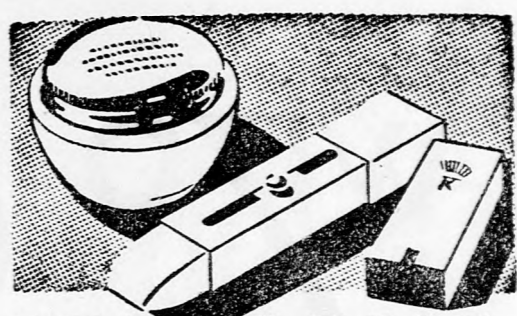
És midőn lábam ama köves ösvényekre gondolt...
 Ime, ez volt: Soha táncolni többet nem fog tudni;
 És szemem fürkésze a távolba meredt —
 De mégis, fejem felvettem —
 A körbe, a nagy, örök körbe beléptem,
 És most minden táncoljon együtt velem:
 A szemem, a lábam, a torkom és a dalom.
 Mindenem, amit láttam, mindenem, amit tudtam, feljüngött a táncom!
 Ó, kövessetek hát, simuljátok hozzám, ne lankadjatok el!...

A szoba már régen egyetlen izzó, lobogó tánc. Hogy mi minden is volt ebben a táncban, azt mindnyájan tudták.

...Vessétek el a józanságot.
 Felejtkeztek bele az alkotás mámorába!

Az ujoncok is rég beléptek már a körbe, az egész egyetlen elsöprő lendületű, gigászi ritmussá lett, amely izzó tüzével mindent egy lobogó fátylává olvasztott össze.

...Hóra — hój!

KHASANA

ajakruzs

azonnal friss külsőt kölcsönöz és megszépíti arcát. Khasana-ajakruzs nem szintelenedik el, idő - víz - és csókálló — egy szeri használat elegendő. A 6 különböző színárnyalat között minden hölgy megtalálja a típusának megfelelő ajakruzsot.

KHASANA

arcpirosító

csodálatos szépítőkrém, sápadt arcnak rózsás, fiatalos, friss külsőt kölcsönöz. Vékony rétegben alkalmazva, Khasana-arcpirosító egész nap tart, anélkül, hogy elszintelenedne.

A Galil

Weizmann üzeni:

...mondjátok meg a kishittieknek, hogy Palesztinában a zsidó földtulajdon ma is növekszik. És minél több föld kerül a birtokunkba, különösen a Galiliban, annál erősebbek leszünk, Galilea hegyvidék, de nem olyan kopár, mint Erec Jiszráél más hegyei. Vízben gazdag, jól öntözhető és termékeny. Ha Galileában további nagy földterületeket sikerül megszerezniük és tökének lesz az országrésznek a fejlesztéséhez, Galilea épp úgy az ország leggazdagabb és legtermékenyebb vidéke lesz, mint 2000 év előtt.

Emberekben, akik a legkeményebb munkát, életük veszélyeztetését vállalják, mert nemzetünk földjén, szabadságban akarnak élni, nincsen hiány. Csak akkor követelhetjük azonban a nagy bevándorlást, ha földünk van. Követelésünket csak ezzel igazolhatjuk. Földdel, amit mi váltottunk meg: zsidó vérrrel és zsidó verejtékekkel. Ez az egy: az anyaföld, ez minden nemzeti élet alapfeltétele.

צום וויזשניצערס ז"ל

געגען אב צוויי טראנספארטן נאך אראדעא דיענסטאג 31 מאי 1933 אבענד אונד מיטוואך פריא אום 1 יוניע 7 אורח. פריא אבפאהרט טורדעטור קאסטעט 300 לעי אונד נאכט 349 לעי מעלדונגען נור ביז מאנטאג 30 מאי אבענד.

Excursia Românească Bucurestij, aut. ort. 2205—938 Repr. Gen. Ardeal I. G. Masaryk 7. Tel. 21-13. Filiala Cluj, R. Ferdinand 11/a. Telefon 20-13.

Schwartz Menyhértiné orth. zsidó leányintézet Oradea, Str. Ep. Ciorogariu 8. Telefon: 12-11.

Fiu- és leánygyermek nyaralás Bialicán.

(fővonál, gyorsvonati megálló). Az állomástól 10 percre a hegyek között egészséges kőépületben, por- és szélmentes helyen. **Allandó felügyelet!** Kirándulóhelyek. Sporttáncár. Strand! Teniszpálya! Hízó-, nap- és légkúra! Mérsékelt díj!

KITÜNŐ REFERENCIÁK! Prospektus! Szezon június 26-tól augusztus 26-ig.

Azon érdeklődők, kik az első turnusban akarnak résztvenni, helybeosztás céljából jelentkezzenek mielőbb.

Tel-avivi levél

A tel-avivi Wizo-otthonban nagy az izgalom. Celina Sokolow fogadására készülnek, aki apja halála óta először jött az Erecbe. Az otthon modern épületének nagyterme sok-sok csinosan terített asztalnál már négy órákor buzgó Wizo-hölgyesereg ül. A nap aranyló sugarai vidáman táncolnak a virágokkal, narancs és banánnal teli asztalokon. Köröskörül csupa ismerős arc, ismerős csengésű nevek, melyeket eddig csak fényképről vagy cikkekből ismertünk, de első beszélgetés után már régi barátokká váltak.

Az ardeali föderáció jó márka itt és meglepő tájékozottsággal érdeklődnek minden és mindenki iránt. Különbözik ugyanaz a kép, mint nálunk; csoportokba verődve beszélgetnek a hölgyek. Halk zsongás, mely hirtelen csönddőlé némul, amikor a nagy vendég kíséretével megérkezik.

Elhangzanak az üdvözlő beszédek a Wizo-titkárnő, a Keren Hajeszdó és különböző delegátusok részéről. Celina Sokolow gyászfatyolós fejével mindenkiire kedvesen mosolyogva válaszol. Eleinte küzd kissé a héber nyelv nehézségeivel, de mindjobban belemelegszik. Remegő hangon emlékezik meg utolsó ittlétéről és szeretettel buzdítja az asszonyokat lelkes munkára. Ahitattal hallgatják, de az áhitat nem

annyira a beszédnek szól, mint inkább a nagy Sokolow lányának. Beszéde után körülölelik barátai, tisztelői. Majd később félre vonul Bialik övegyével és hosszasan elbeszélgetnek...

Nadja Stein áll mellettem, baráti közvetlen mosolyával. Belémkarol és alig, hogy észereveszem, Celina Sokolow és Bialiknél mellett állok, akiknek kitüntető figyelmességgel mutat be. Celina Sokolow ugylánszik, nemcsak a szívében hordja a Wizot, hanem fejében is őri az összes Wizo-neveket és kedves angolos kiejtéssel érdeklődik a munkánk és vezetőink „Reiter Lanka” és „Roth Ilan” iránt.

Bialiknél, a híres és imádott „Chen”, (Chaim Nachman) övegye, maga a szerénység és egyszerűség. Nem az ünnepektől költő felesége ő, hanem az épülő ország egyszerű közkatónája, aki nem kért rangot azért, mert az ő szeretete és melegsége csiszolta drágakövé azt a követ, amelyet Bialik tett e ragyogó ország kulturájának alapkövéül.

Hirtelen beáll az alkonyatnélküli palesztinai este. Szétszédnek az asszonyok és én is egy szép délután emlékétt viszem magammal... (Tel-Aviv. május elején.)

KERTESZ BÖZSI.

JEGYZE MEG E PENGE
 OKAVA
 IDEÁLIS BOROTVA PENGE
 Romániai vezérképviselői
 Bucuresti, B. D. Domitiei, 3. Tel. 505.21

Amennyivel ingadozóbb Anglia ereci politikája, annál erősebb kell legyen a zsidó népkövetelése Erec Iszrael fölszabadításáért. Ezen követelés kifejezője a sékel.

Hárommillió sékel 5698 évben kell legyen a zsidó nép válasza

HIREK

Vasárnap, hétfő, kedd

Sylvia Sidney Gyűlölet völgye Thalia Mozgóban

A budapesti román követ fogadást adott az eucharisztikus kongresszus romániai résztvevőinek tiszteletére. Budapestről jelentik: Bossy román követ fogadást adott a nemzetközi eucharisztikus kongresszuson résztvevő román zarándokok tiszteletére. Jelen voltak: Cisar bucaresti katolikus érsek, Robu iasi katolikus püspök, dr. Georgescu és dr. Nicolae Branzu görögkatolikus kánonok, Vorbucher püspök, Rigler István oradeai püspök, dr. Pacha Agoston timisoarai püspök, a moldovai franciscanusok vezetői, továbbá számos más római katolikus és görögkatolikus egyházi méltóság.

A korai ráncosodás megfigyelések szerint túlnyomórészt a helytelen puderkeverékek eredménye. Más és más tulajdonságú arcporhoz más és más összetételű puder szükséges: tisztátalan, zsíros, miteszeres arcporból ajánlják neves orvosok a SULFAMYL kénpuvert, mely tisztítja és üdévé teszi az arcot.

Iorga avatja fel a velencei kiállítás román csarnokát. Velenceből jelentik: Iorga professor román királyi tanácsos tegnap ideérkezett, hogy felavassa a nemzetközi művészeti kiállítás román csarnokát. Az államban a kiállítás képviselője, a román iskola halgatói, valamint számos előkelőség fogadta.

Erdekes változások a targonmuresi bírói karban. Tudósítónk jelenti: Az ország bírói karában történt változások Targonmures városát is érintik. Az igazságügyminisztériumi rendelkezés folytán Gheorghe G. Dimitriu eddigi törvényszéki másodelőnököt a város jelenlegi polgármesterét a targonmuresi királyi Táblához ítélőbíróvá, míg a most nyugalmába vonult törvényszéki főelőnök helyébe Penculescu Edgar, sfántu-gheorghei törvényszéki előnököt, azelőtti targonmuresi vizsgálóbíróvá nevezték ki. Mindkét kinevezés osztatlan ömet keltett Targonmures társadalmában, mivel úgy az új táblabíró, mint az új törvényszéki főelőnököt előnyös formában, humanitásáról ismerté meg a város közönsége.

Egy targonmuresi nagykereskedő tragikus halála. Tudósítónk jelenti: Pótolhatatlan veszteség érte nemcsak a szülőkkel, hanem a családját, de Targonmures egész zsidó társadalmát és kereskedelmi életét, Jakob Armin nagykereskedő halálával. Jakob Armin, aki a targonmuresi „Hermes”-cég belfelügye volt, 46 éves korában halt meg ma reggel tragikus körülmények között. Az elhunyt pár nappal ezelőtt egy furunkulust kapott a nyakán, amelyből trombozisz, majd tüdő-embolia keletkezett és a legszorgosabb orvosi ápolás sem tudta megmenteni a beteget, aki végül is szepszisben halt meg. Jakob Arminhoz, az elhunyt targonmuresi nagykereskedőhöz, tegnap dr. Hatiegan Iuliu clujli orvosnő is lement, aki azonban már nem tudott a nagybetegen segíteni. Jakob Armin, aki után felesége és 14 éves fia maradtak vissza, pénteken délután az egész város osztatlan részvétele mellett kísérték utolsó útjára. A targonmuresi zsidó intézményeket súlyos veszteség érte Jakob Armin elhunytával.

Ne felejtse el
Primeros
Gumi
Luxus
a legbiztosabb

Teljesen megállottak az építkezések Targonmuresen. Tudósítónk jelenti: Targonmuresen a legteljesebb kilátástalanság jegyében kezdődött az idei építkezési szezon. A beváros területén eddig alig két-három ház építéséhez fogtak neki és a város területén lakó mintegy 70-80 építész teljesen vállalkozás nélkül áll és csak kisebb javításokkal foglalkozik. Súlyosbítja a kilátástalan helyzetet az a körülmény, hogy ezzel kapcsolatban az építőmunkások százaai is munka nélkül állnak. Az építési kedv csökkenésének az általános, nyomott gazdasági helyzetet kívül az az oka is van, hogy a telekárak egy év óta indokolatlanul magasra szöktek Targonmures területén. A munka nélkül maradt építőmunkások most azon reménykednek, hogy a két év óta megkezdett és abbahagyott vármegyei prefektúra épülete és az új kórház munkálatait fogják befejezni.

Orvosi szakülés. A „Paul Ehrlich” orvostudományi egyesület május 29-én, vasárnap délután pontosan 7 órakor tartja 116. tudományos ülését saját helyiségében, Str. Memorandului 13 alatt, a következő tárgyszóval: Dr. Fodor Imre (Bpest): A szivvérellátás zavarainak kórtana és terápiája. A tagokat és orvosvendégeket ezután is meghívja a vezetőség.

Husmérgezés kolbászmergezés, halmérgezés, vagy gombamérgezés előfordulásakor a gyorsan ható természetes „Ferenc József” keserűvíz azonnali használata — egy, vagy két pohárral, — rendkívül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtetetlen Grün Möríc elhalálása alkalmával részvételükkel fájalmunkát enyhíteni igyekeztek, ezután mond hálás köszönetet a gyászoló család.

Nemzetközi lovasversenyt rendeznek Bucarestben. Bucarestből jelentik: A Bucaresti Hónap keretében nemzetközi lovasversenyt rendeznek a fővárosban. Az uralkodó a román lovassport fellékelése céljából elvállalta a verseny fővédnökségét. Az előkészületek Ilasievici tábornok, a román lovassportvezetés elnöke vezetésével folynak.

A Zsidó Lyceum növendékeinek előadása Timisoarán. Május 29-én délután 6 órakor a Zsidó Lyceum tornatermében nagyszabású előadást rendez a Zsidó Lyceum önképzőiskolája a Keren Kajemet javára. Ez alkalommal Ludovic Friedmann, a Lyceum növendéke által írt „Mose” című színdarabot adják elő. A zsemét a színdarabhoz Ladislau Roth liceumi növendék szerezte. A darab román nyelven tárgyalja Mosez bibliai történetét és illetékesek megítélése szerint nagyon tehetséges mű. A színdarab keleti táncbetétekkel és zenekísérettel van ellátva. A diákszámok 16 tagból áll. A táncszámokat Scheer Eva tanította be. Különös jelentősége még a május 29-iki nagy rendezvénynek, hogy ugyanakkor lesz a Zsidó Lyceum internátusa fennállásának 10 éves évfordulója. Timisoara zsidó társadalmában nagy érdeklődéssel tekint a rendezvényre. A szíllők szép bírfát állítanak fel az előadás tartamára.

Holnap, hétfőn a ROYAL slágermozgóban
ROBINSON CRUSOE
II-ik és befejező része: a „HEGYEK MEGINDULNAK”. Izgalmasabb és érdeljesítőbb, mint az első rész. Előtte: Híradó, SZINES és fekete MICKY MAUS.

Szemlelőtervezet dolgoz ki öt északi állam. Stockholmól jelentik: Dánia, Finnország, Izland, Norvégia és Svédország közös nyilatkozatot írtak alá, amelyben szülégesnek tartják háború esetére egységes szabályozni helyzetüket. Az öt állam szemlelőtervezet dolgoz ki erre az esetre és az idevonatkozó megállapodást a többiek hozzájárulása nélkül nem lehet módosítani.

Svájc tiltakozik a német térképrajzolás ellen. Bernből jelentik: A svájci lapok szöve teszik, hogy egyes német iskolai könyvek és lapok svájci németlaktá területet fel. Ez ellen kormányfellelést sürgetnek, bár hangsúlyozzák, hogy nem hivatalos ténykedésről van szó.

Lybiába érkezett az olasz király. Tripolisból jelentik: Az olasz király elhagyta Tripolisz és jelenleg Lybia keleti tartományában tesz látogatást.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK
Mezőgazda, Szíveskedjék a következő címen, a timisoarai Hercules Farmot megkeresni: Uniunea Nationala Evrească, pt. Hercules Farm Timisoara, Piața Pievei 3.

KÉRJE AZ

Electa szöveteket

Ami UJAT hoz a jövő divat, megtalálja már ma az 1938-as ELECTA szövet kollekcióban.

A „DOROBANȚUL” gyár terméke

A buziási fürdőudény megnyitása. Buziason a fürdőudény e hó 15-én megnyitott és máris nagyobb számú fürdővendég használja a kitűnő forrásokat. — Több lapnak azon állítása, mely szerint a felhőszakadás nagyobb anyagi kárt okozott volna, nem felel a valódi tényállást.

Daladier és Sarraut tanácskozásai a francia sajtószakszervezetek tagjaival. Párizsból jelentik: Daladier miniszterelnök és Sarraut belügyminiszter tegnap délután hosszú megbeszélést folytattak a sajtószakszervezetek tagjaival a lapok gazdasági helyzetéről.

EGYESÜLETI ÉLET

A Goldmark Filharmoniai Társaság (mint az izr. hitközség kulturálisztálya) ezután is értesíti a zenekar tagjait, hogy holnap, hétfőn este rendez próbát tart, melyre a tagok feltétlenül és pontos megjelenését kéri.

Wizo kulturudélet. A clujli Wizo előadássorozatában f. hó 31-én délután 4 órával kezdettel Danzig Hillé tart előadást. Az előadás a helyicsoport helyiségében, Str. Memorandului 13 alatt lesz. A hölgyek pontos megjelenését kéri a vezetőség.

Cionista dienst. A clujli Zs. N. Sz. helyicsoportjának dienstjei során június 1-én, szerdán este Danzig Hillé tart előadást palesztinai élményeiről. Előzőleg Gertner Benjámin tart revüt a hét aktuális eseményeiről. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Foto Friedmann
GYERMEKFENYKÉPÉSZ
REGINA MARIA 46.

Felhívás állampolgársági ügyben a szegénysorsu zsidósághoz!

A clujli ortodox hitközség Tanácsadó Irodája felkéri mindazokat a Clujon lakó zsidókat, akik szegénységük miatt eddig nem tudták megszerezni állampolgársági igazoló irataikat, hogy sürgősen jelentkezzenek a Tanácsadó Irodában Clujon, Str. Gen. Berthelot 8. szám alatt, hétköznap d. u. 2-5 órák között, míg vasárnap d. e. 10-11 órák között.

Eljárás indult három nagy amerikai gépkocsivállalat ellen. Newyorkból jelentik: A southendi (Indiana) főbírósg eljárást indított három nagy gépkocsivállalat, a Chrysler, General Motors és Ford, valamint az azoktól függő hitelintézetek ellen, amiért kiakarták sajátítani az autósárlási hitelt.

Szépességét, fiatalságát, üdeségét megőrzi
BOTÉ
kozmetika
OLUJ, Calcea Regele
Ferdinand No. 34/II
Tel. 20-11. Hamburg M.
Tanítványképzés!

UJ KELET Legújabb hírek

Két szudetanémet képviselő tárgyalásai Hodzsával

(Első oldali cikkünk folytatása.)

vetek állandó érintkezésben állanak a cseh-szlovák kormánykörökkel annál is inkább, mert Berlin egyáltalán nem titkolja, hogy a megvalósítások késedelme aggasztja s esetleg türelmi idő megrövidítését kéri.

Visszatérve a cseh-szlovák szudetanémet kérdés sajtójára, itt közöljük, hogy a cseh-szlovák kormány szükségesnek látta sajtóirodájá révén megcáfolni azokat a rosszakaratú külföldi lapokban napvilágot látott híreket, amelyek szerint a cseh hadsereg kiéhezett volna, zendülésre lenne kész s hogy az országban mindenütt fegyveres kommunistá csapatok tüntek volna fel.

A valóság az, hogy a cseh hadsereg ellátása kifogástalan, magatartása a lehető legfegyvermezettebb és kommunista csoportokról szóló hírek közönséges kitalálások.

A cseh kormányköröket pillanatnyilag a kisebbségekre vonatkozó statutum nyers kidolgozásával foglakoztatja. A kormány reméli, hogy június elsőjéig elkészül a tervezettel és június 15-ével megindulhatnak a megbeszélések és viták a tervezett felett. Ide tartozik, hogy a minisztertanács előtt szokásos politikai miniszterközi értekezlet ma annyira elhúzódott, hogy a minisztertanácsot nem tartották meg. Az a körülmény, hogy a fontos ügyek elintézését a prágai kormány a választások lebonyolítása utáni időre halasztotta, a német befolyás alatt álló külföldi sajtó szerint a helyzet újból kiéleződését idézheti fel. Ebben a vonatkozásban ismét az olasz lapok a hangsúlyosabbak. Általában megállapítható, hogy Olaszország átvette a szekundáns szerepét a németek mellett az ügyben, teljes nyíltsággal és teljes határozottsággal.

Legtöbbször a kétségtelenül a párizsi Havas újságírók berlini tudósítójára mond. Azt mondja, hogy

Henlein késznek nyilatkozott, talán még e héten, pontosan meghatározott programot betervezni a szudetanémet igényeit illetően. Ezek az igények szélesek és közigazgatási önkormányzat követeléseit tartalmazzák.

A Havas értesülése még hozzátesszi ehhez, hogy minden látszat ellenére Berlin intette „mérseketre” Henleint. Lényegében azonban Berlin most olyan meggyezésre készül fel, amely hasonló az 1936. július 11-én Ausztriával kötött egyezményhez. Nem kétséges, — állapítja meg a Havas, — hogy Németország végül célja a szudetanémet területnek a birodalomhoz való csatolása marad, ha jelenleg a német sajtó és a határincidensek ellenére Németország kész s elkerülni a vizslyt Csehszlovákiával,

mivel nagyon jól tudja — a legutolsó vasárnap eseményei figyelmeztetik erre, — hogy a vizslyt nem lehet lokalizálni. Berlinben különben még mindig ez a formula: Csehszlovákiának el kell válnia Moszkvától és bel kell lépnie a berlini szférába.

Párizsban természetesen egyelőre még más történik. Bonnet külügyminiszter például épp a szovjet nagykövettel folytatott hosszabb beszélgetést a cseh-szudetanémet kérdéssről. A beszélgetést a cseh-szudetanémet kérdéssről. A jet követ vasárnap utazik Moszkvába.

A jövő héten folytatódni fognak Hodzsa és Henlein tárgyalásai

London, május 28. Az angol sajtó tudni véli, hogy a jövő héten folytatódni fognak Henlein és Hodzsa tárgyalásai. A Daily Herald többek között azt írja, hogy a két tárgyalás fél között nincsenek áthidalhatatlan akadályok. Valószínűleg az autonómia kérdésében is megtalálják a modus vivendit. A francia közvéleményben az a meggyőző-

dés alakult ki, hogy a spanyol kérdés megoldása enyhülést fog hozni a középeurópai feszültségben

Nagy izgalom előzi meg a mai közlési választásokat

Párizs, május 28. A vasárnap lezajló cseh-szlovákiai közlési választások elő francia politikai körök nagy aggodalommal tekintenek. A francia fővárosban nyugtalanságot keltettek a hétvégi párizsi és londoni előkészületek. Bonnet francia külügyminiszter elhatározta, hogy állandó érintkezést tart fenn a párizsi angol nagykövettel és Halifax angol külügy-

miniszternek is az a szándéka, hogy ezekben a napokban szüntelenül összeköttetésben álljon a londoni francia nagykövettel. A vasárnapi várható események miatt Halifax lord ismét lemondott hétvégi pihenéséről és az angol fővárosban maradt.

Két szudetanémet képviselő tárgyalásai Hodzsával

Prága, május 28. A szudetanémet párt a következő közleményt tette közzé:

„Ma délelőtt Kundt képviselő, a szudetanémet párt parlamenti klubjának elnöke és Peters képviselő folytatták Hodzsa Milán miniszterelnökkel a Henlein által megkezdett tárgyalásokat. Miután megvitaták a normális helyzet helyreállítása szempontjából legfontosabb kérdéseket, megállapodást létesítettek a tárgyalások folytatása érdekében.”

A két szudetanémet képviselő kihallgatása a miniszterelnöknel több mint egy óra hosszat tartott.

Select Muzgó

Hétfői kezdettel:

Harry Piel

legújabb szenzációs filmje:

Hajsza a kalandok után

Ma, vasárnap DANIELE DAREUX legújabb víjátéka: Edesanyám, a kisasszony

A japánok újra borzalmas hatással bombázták Kantont

„Japán teljes határozottsággal megindult a háboru útján”

Honkong, május 28. (Radior.) Tizenegy japán repülő bombákat dobott a kantoni Fotta Vongsa vasútállomásra. Számos halott és sebesült van. Két bomba a nemzetközi engedményes területre esett.

Sanghai jelentés szerint, Li-Csung-Yen tábornok állítólag ismét átvette a kínai csapatok vezetését. Ismeretes, hogy a szucei harcokban szerzett sebesülése miatt a tábornok kénytelen volt átadni a hadműveletek irányítását.

Párizsból jelentik, hogy a „La République” az új japán politikai orientációról ír. London felajánlotta közvetítését a kínai-japán kiegyezés érdekében. Hirota volt külügyminiszter látszólag figyelmet tanu-

sított ennek az ajánlásnak és igyekezett a szovjetekkel való viszonyt nem túl elmérgesíteni. De Hirota elment és Japán határozottan megindult a háboru útján.

Hongkongból jelentik, hogy hivatalos becslések szerint a japán légitámadás áldozatainak száma Kantonban 500 halott és 900 sebesült. Uongsa negyedben a hivatalos jelentés 40 halotról és 50 sebesültről számol be. Ezt a negyedet négyszer bombázták a japán repülők, akik több mint száz házat romboltak le.

Tokiói jelentés szerint két japán külföldi hatolt be Kuejtech városába, mely Szuceutól nyugatra fekszik a Lunghaj vasútvonal mentén.

Urania Muzgó

Csak ma, vasárnap általános közkiánatra:

Port Arthur

Főszerepekben:

Adolf Wohlbrück, Karina Havdi

Szüksül a mexikói kormánycsapatok gyűrűje Cedillo tábornok körül

Az utolsó pillanatban kisziklott a kormánycsapatok kezéből Cedillo

Mexikó, május 28. Mexikóban a zendülők tegnap rajtaütésszerűen hajlalmukba kerítették Potosi városát. A kormányrepülőök állítólag később távozásra kényszerítették a zendülőket, de magánjelentések azt állítják, hogy a város még mindig a zendülők birtokában van. San Antonio környékén a kormánycsapatok körülzárták Cedillo csapatait. A tábornok kíséreléssel elmenekült, de később 24 kormányrepülőgéppel üldözöbe vette, leszámra kény szeritette és foglyul ejtette.

Newyorki jelentés szerint, Cedillo tábornok seregei Guarajosto tartományban előnyomulnak és több vasútállomást megszállottak. Ugyanakkor jelentik, hogy az egyik állomáson egy vonat kisziklott és sok ember megsebesült. Állítólag a kisziklást a kormánycsapatok idézték elő, hogy Cedilloék ellen ellenséges hangulatot keltsenek.

A kormánycsapatok más helyen a Cedillo csapatainak több vezetőjét elfogták, míg egy kisebb felkelő csoport önként megadta magát.

Ujabb mexikói jelentés szerint a Celista el Salto repülőtéren a szövetségi hatóságok elfogták Cedillo tábornok repülőgépet, amivel tovább akart szökni. A tábornok azonban az utolsó pillanatban megváltoztatta terveit és kisziklott a hatóságok kezéből.

MARTIN

KUPFERSTEIN

uri divatszabó

CLUJ, Str. Memorandului 18. szám. Egész finom minőségű saját szövetraktára. Hiteles uraknak fizetési kedvezmény.

Az első ős hajszálam

Ne essen ezért kétségbe, ez nem egy dráma, hanem szívesen a fodrászához és csináltasson egy

„IMEDIA” hajfestést

Imedia L'Oreal Paris. Kapható minden drogeriában és parfümeriában.

Amerikában letartóztatták a Bremen négy matrózát

Párizs, május 28. A Newyork Herald párizsi kiadásában jelenti, hogy az európai útról visszatérő Bremen óceánjáró négy matrózát az amerikai révhatóság letartóztatta. A matrózokat azzal vádolják, hogy Európába szöktettek egy Griebel nevű német állampolgárt, aki ellen az amerikai rendőrség kémkedés miatt indított eljárást.

Goga özvegye királyi audiencián

Bucuresti, május 28. A királyi udvar marsalli hivatala közli: 1938 május 26-án este Ófelség, Mihai albainiai vajda társaságában, résztvett az Atheneuban a román nemzeti eposz nagy freskójának leleplezésén.

Május 27-én délután Ófelsége a király kihallgatáson fogadta Veturia Goga asszonyt.

Utak indulnak a propaganda vezérigazgatóság kultur-automobiljai

Bucuresti, május 28. A propaganda vezérigazgatóság május 29 és 30-án és június 1-én felvonultatja Giurgiu, Buzau, Ploesti és Bucuresti városokban a hat kocsiából álló hangosfilmfelvételeket szolgáló filmfelvevő vonatot, a rádióautót és az országór szervezet filmező készülékét.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. Igazgató Cluj, Strada Baron L. Fay 18. Telefonszám: 18-60.

SUN EN IMPRESSA

Az elmarad

„Lord Halifax angol sem ment hétvégre a rádió és a lap

Az angol és az emert sajátos beidegz mert a múlt hét es amikor az angol kü nem weekendezhetet világban még mindig aggróva várta lapja

S tényleg: az am maradt hétvégi pihen felmerhetetlenül több elmaradt egy angol vasárnapi golfpartija

Az elmaradt hétvé sulyos figyelmeztetés ben megszokta a w ismét nem pihenhetet maradnia, holott kör szünetelt a munka, zárták ajtóikat a és az üzletek, körül minden nagyobb ang hivatalában maradt. ablakai még késő est tak” — állapította Anglia pihenő, de a gozott.

Az angol élet e sa ipari értelem, minden ünnepe ezáltal is em

A birodalom külügy birodalom a kiszabó dóságok birodalma — ügyminisztérium, ame ságára gondolkodik

épu”, ismét szívesen a rendet és a hétvégi telen volt dolgozni. A dalom sulyból sugá egyszer kénytelen vol elmaradhatatlan idege tőlre és venni a jelent

még mindig gyújtogá szlovégi pihenő is r szövegládaiban még n végleg a helyzet...

Az elmaradt hétvé sereg külügyminiszter külügyminiszter week tehát, de egy ország, rész békejének az el

Ez az elmaradt w ember igazi békeségé A szombat este is ügyminisztérium zbl nyugtalanság fényjele

A magyar drámája

Nemrégben parizi bundapesti Nemzeti Sz Julia nevű írónő dar tündettek. Németh A aki volt olyan könny bevizsgálni a szerzőn mazását, akiknek sor an is akadt.

A tündetés lezajló antisorról és az ember a tündetéssel és a da levételével az ügy be De nem nyert.

Németh Antal ugy tündetés után mem meg, egy védekező ir gyekszik a felelőssé irányított szélsőjobb

Tele van ez az em arja” jelzőkkel. A N ója az arányszám ké mutatja, hogy a N köztöt a megengedet seb a zsidó. Es kin és zeneszerzők darab vedésből, elnézésből h sül hivatkozik arra, h meg a nürnbergi tö adott arról, hogy az zsidó is akad. Ó nem

Románul perfektül beszélő, önálló

kiszolgáló segéd

felvétetik. Fényképes ajánlatok Markovits női divatruház címre: Oradea Piața Regina Maria kilencedik.